

СВОБОДА

Латинська інвазія на нашу Церкву в Боснії

Сараєво, 30. жовтня 1910.

Римські савонники чим раз то біль-ше намагають розширити свої центральні пляни на нашу церкву. Помагають їм в тім чимало великі і малі вислан-ники і вихованки римські, жадні церков-них достоїнств. І так в парі з постеле-ним впровадженням у нас знаменні рим-ської церкви, чужих духови церкви схід-ної, з котрої вийшла теперішня форма нашої церкви іде накідване різних до-датків з латинської церкви та впрова-джуване нових свят, про котрі ще перед чвертю віку ніхто у нас не чув. За те іг-норують ся нпр. день св. Володимира, хоч сей князь завів у нас християн-ство або забороняють ся інколи народо-ви молити ся в церкві за найбільшого нашого поета тому, що він був „право-славний“.

Всі нові римські навіть чудноваті розпорядження вводять ся у нас як обов'язковий закон, а ніхто не думає і не пи-тає, чи с Рим до того суспіоти на с порівняний, чи тоді розпорядженя не противлять ся духови заключеного з Римом договору („unio“) та чи не про-тивідять ся вони основам нашої давної церкви.

З другого боку уважали римські савонники нашу церкву негідною етати на рівні з церквою латинською, а чимось низшим, спосібним тільки до завісно-сти від церкви римської. Іменовано в А-меричі нашого єпископа, але він не є самостійним господаром в своїй хаті, а за-висний на кожнім своїм кроці від близь-ко 30 латинських біскупів. До них мусів їздити, збирати повноваження до вико-нування своєї юрисдикції і нині мусить їз-дити та в багатьох справах о їх одобре-ня просити. Кожний з тих біскупів може йому кожної хвили в границях своєї епар-хії досудити, шikanувати, навіть спо-вняване юрисдикції заборонити. І він є в тім безпомічний, бо достоїнство нада-но йому під тими умовами, а тоді кру-ся, що о його іменоване старались, не могли очевидно иншого рішення в Римі переперти.

По Америці прийшла на чергу Бо-сна-Герцеговина. По 30 літах супокій-ного життя роздутили нараз латинські біскупы свої ошкунці крила над Русина-ми. Настало супротивленє. В наслідок його, усунуто бодай непрохненіх двох єпископів Мадяронів, а вислано на їх місце наших з Галичини. Русини рішучо протестували проти того, щоб наше духовенство в Боснії і вірні зависимі бу-ли як-небудь від юрисдикції латинських біскупів. З огляду на те, що спиритний єп. Штадлер робив по-за плечима прав-ительства і що православна агітація ту-дуже можлива, стояло боє правитель-ство по нашій стороні. Вигляди були до-брі. Але дволичні люди знають тайні до-говори, особливо коли є тайними дорадник-ами. І так обсягнув єп. Штадлер в Римі і Відні своє. Наш митрополит висла-в свого пресвитера Вн. о. д-ра Й. Жу-ка на „генерального вікарія“, бо єп. Штадлер його зі свого духовенства та-ки ніяк не веліе висувати. Прийшов єп. вікарій і перший його крок був розу-міти ся — до палати Штадлера. Він йо-го вже очевидно зі своєї „ошкунці“ не в-півняв. Від Штадлера пішла подорож до Валакки, відтак до Мостара. Всюди наш ген. вікарій мусів просити о повно-важність (missio) до виконувани своєї ю-рисдикції. Ми в Сараєві тільки придив-лялись тому, як то „нашому“ ген. віка-рію передає юрисдикцію, „независимі“ від латинських біскупів. Але дого-вор було безвідно прийнятий. Інже-нериції руська в Сараєві рішучо ся зро-зуміла не один протест на комитенте мі-ністерство місце, до самого папи римсько-го, щоб в не роблено коли замість, що не була деталізованою. Досяг-нув загальної дороги були: боє і пра-в-

тельство, галицький митрополит і клуб русько-укр. послів у Відні. Але ні з од-ного боку не наспіла бажана поміч. Тим сараєвська громадка не зражувалась і не буде зражуватись, а своє буде дальше робити і консеквенції тягнути, коли би і Рим мовчав.

Протест складено і вислано 14. с. м. прямо на руки папи і повернула вже поч-това посвідка про дорученє.

З якого становища виходить протест, най докаже його відпис, який в цілості понизше наводять ся. На вістку про не-го шершені заворушили ся в гнізді. Лед-ви появил ся про него перша звістка в „Bosnische Post“ в Сараєві, зараз при-їхала тота сама часопись в слідуючим числі вступила статю „з компетентного місця“. В ній мішає ся горох з капустою. Крутарством і неправдою зачинаєсь, а кінчить ся тота інформація заповненем, що генеральний вікарій має повній неза-висимі юрисдикцію, а на другім місці признає ся, що він є підчинен-ний під єп. Штадлера. Гово-рять ся про великі благодати, які має латинське духовенство на думці супроти нашої церкви та розтрублюєсь, що ген. вікарій буде навіть „безпосередно“ пе-решисуватись з правительством (страх що за ласка!), а по місці говорять ся, що він навіть сам не вніє подана о визначе-нє наванті, а робить те все добрий ойку-мен. Запевнюєть ся навіть про се, що римські крути і босанське правительство та єп. Штадлер були за тим, щоб в Боснії кре-уляти грек. кат. єпископство, независиме від латинських єпископів на чолі з apostolicus vicarius, підчиненим прямо під власть папи.

Хтож тото став на перешкоді? Не-вжеж хотять в нас змовити, що завинив тут галицький митрополит або міністер, або того самого ми і минушого року жа-дали! Приятелі хотять усе знати на зневажененого нами міністра Буріяна і його „сербську“ політику. Алеж то тільки фінта і викрут, бо Сербам цілком рі-внородушно, чи наш вікарій зависимий пря-мо від Риму чи від лат. єпископів, і во-ни не боять ся ні латинизму ні уній, хоч-би в Сараєві і сам Мері Дель Валь ре-зидував, Сербі можуть хіба до того при-чинитись, що в бюджеті на будущність вичеркнути вставлену для нашої церкви дотацію, коли спритні наші „ошкунці“ політики так знаменито ведуть справу, що нею самі інтересовані країно недово-лені і своїх духовників під властію лат. біскупів відвекують ся.

Ціла тота церковна справа має не вельке льокальне а загальне значенє. Тому і запяли ся нею сараєвські Русини. Крайній час подумати нашим міро-датним і інтересованим людям основно, здорово про правне значенє „унії“ і по-ставити відповідні рішучі жаданя в Римі. Єпархійський і провінційальний си-нод бубин до того найбільше покліка-ний і обов'язаний. Коли римські завзя-ті і дальше схочуть нас уважати за щось низшого і в своїй римській застені-лости нас іно толерувати, тоді треба витя-гити консеквенції договору. Треба по-ставити питання на вістрє ножа: або-або. Наша держав була все народна автоном-на і нею мусить і дальше зістати.

Безпардонні латинізатори не повин-ні забувати, що Болгаря, коли виділи, що загорілі грецькі патріархи спіявають їх народний розвій і несправедливо по-ступують — сотворили свою власну грецьку церкву. Неשהж кому хочеть ся конче перти до того, щоб аналогічною дорогою пішли і Русини?...

Javolenus.

Письмо руської інтелігенції Сараєва до Папи Пія Х.

Сараєво (Босна) 28. XII. 1910.

Ваша Святість! Від часу, коли Бо-сна-Герцеговина прийшла під володінє і уряду австро-угорської Монархії, бу-ло тут все не чале звала Русинів греко-католиків з Галиччя.

Особливо в останніх 20 літах пере-селось сюди багато селян і робітників, так що тепер число їх виносить понад 6000 душ.

Через весь той час признавали ми своїм церковним архіастиром дотеп-рішного свого зверхника церкви в родин-нім краю, бо се відповідало личному принципю з огляду на те, що ми тою часовою емігранцією не страляли в ро-динній краю своїх прав і обов'язків ні пі-єля державного ні пієля церковного права.

Коли число поселенців збільшило ся і треба було для них духовника, висла-в сюди його Пр. Юлія Дрогобецький, най-близший нам грек.-кат. Єпископ в Кри-жевицях (Хорватія). Той єпископ спов-няв від тоді фактично юрисдикцію над нами Русинами в Боснії, і то в по-вній независимости від латин-ських краєвих єпископів. Се робив в зго-ді і порозуміню з гр.-кат. Митрополитом Галицьким у Львові.

Від літа 1909 р. присвоили собі, як-чумо, над нами церковну юрисдикцію латинські біскупы в Боснії. На який осно-ві, се ми наневно не знаємо, бо ніхто вірних ро се не питав і не повідомив.

Дотеперішним нашим владикам від-дано фактично юрисдикцію проти їх во-лі, без підстави і дисциплінарного са-їства.

Між народом настало через се вели-ке невдоволенє і значне число їх було перейшло на православну віру, котру ісповідували давніше наші предки, а і тепер визнає більшість нашого народа на Буковині і в Росії. Ми внесли дня 9. вересня 1909 р. до бос. герц. правитель-ства в Сараєві прошенє, щоб іменовано наших священиків з Галиччини, щоб признано повну і независиму юрисди-кцію нашим владикам в Галиччині евен-туально, щоб іменовано Апостольського вікарія з Галиччини, котрий би був повній независимий від ла-тинських біскупів в Боснії.

Вікарія іменовано в особі о. д-ра Йо-сифа Жука, але не апостольського о-го а генерального. Як голосить ся, підчинено і його і других наших свя-щеників з Галиччини і нас вірних під ю-рисдикцію латинських біскупів в Боснії.

Ми підносимо проти того свій рішуч-ний голос. Ми не признаємо і ніяк не можемо признати над собою юрисдикції чужих нам по обряді і народ-ности біскупів, котрі не можуть нам ні духовенства дати, ні образувати, ні вельячувати, ні слова Христового в наших обряді і язичі голосити.

Латинське духовенство в ріднім на-шим краю відужило нас своїм поступо-ванем супроти нашої церкви і нашого народа цілком ніяк і стало нам безу-словно вороже. Не иначе діє ся на жалі і тує. От недавно вельмяв католицький орган в Сараєві „Hrvatski dnevnik“ — „рожденіє“ — „воскресеніє“ — „сое-ствіє“ — річи і назви, котрі є для нашої церкви святі.

Юрисдикція латин. біскупів над нами не може бути тим оправдана, що „epis- copus ordinarius“ одної церковної про-вінції має мати „potestatem iurisdictionis“ над всіми вірними своєї епархії. Се може відноситись іно до вірних римо-кат. церкви, а не до нашої, котра на ос-нові договору („unio“) з римською ку-рією задержала свою окрему церковну у-праву і своїх єпископів. То видно на-глядно з факту, що в нашій церкві може мати єпископ в протиположеню до цер-кви римської юрисдикцію без огляду на свою епархію, отже і поза її межами (Friedberg: Lehrbuch d. Kath.K.R., 1903, ст. 181 ур. 2).

Лише тим оправдуєть ся факт, що в Галиччині існують попри римські дисци-плінарні заклади руські гр. кат. єпархії. Коли би в тім зв'язі були вірогідні гравдан-ня церковної єпархії, тоді і наші єпископи

мусіли мати юрисдикцію над римо-кат. духовенством і вірними, коли в їх епар-хії нема латинського єпископа нпр. в е-пархії руській в Станиславові (Галиччи-на) або Крижевицях (Хорватія). А се-го римська курія в користь наших єписко-пів нігде не зарядила, а зарядила лише протилвне в нашу некористь, наперед в Америці, а тепер в Боснії.

Юрисдикція латинських біскупів над нами не може бути і тим оправдана, що розходить ся о иншу державну провін-цію.

Римська церква не признає іменно граппці держави.

Се доказує на примір факт, що архі-єпископ в Бреславі має юрисдикцію і в австрійським Шлеску, єпископи в Гали-ччині мають юрисдикцію на Буковині. З того отже виходить, що не протинить ся церковному праву, щоб в Боснії мали над нами юрисдикцію наші єпископи з Галиччини.

Наша церква не є зависима від Риму від початку християнства, а прийшла під верховну власть предків Вашої Свят-ости на основі добровільного до-говору („unio“).

Ні одна сторова не могла тоді при-законено того договору ні думати про се, щоб наше духовенство і наш нарід, кот-рий мав своїх владик, був коли небудь в який небуде спосіб зависимий від ла-тинських єпископів краєвих. Як і бували коли протилвні тому случаї, то се ставале ся проти интенції сторін. Ми задержали на основі договору вивий наш дотеп-ерішний обряд, календар і язик, свої што-мі церковні святя, повну церковну авто-номію.

Ми не признали на основі договору ні целібату ні тоузурн духовенства, не прийняли орденів римської церкви, а за-держали іно своє старе монашество св. Василія.

Ми не прийняли від римської церкви св. Тайни Євхаристії під одним видом, ми задержали право низшого духовен-ства до уділюваня св. Тайни Митрома-зана при самім обряді хрещеня. Наша церква задержала східну будову храмів з царськими братами і іконостасом, три-раменні хрести, одежі східної церкви і т. д.

Ми хрестимо ся на наш днівний спо-сіб після припису східної церкви, піє наше богослуженє лишило ся у нас у східній формі.

Словом ми не признали рим-ського централізму, а задержали на основі договору („unio“) повну церковну автономію в управі, независимі-му — крім признаня голови церкви в о-собі Вашої Святости — від церкви рим-ської. Тому уважаємо, що яка не-будь зависимість наших владик, нашого духовенства і нас вірних від власти латинських біскупів є неоправдана і недопустима.

Тому автономію в управі деталі ми, як сказано, на основі добровільного дво-сторонного договору і на основі призна-них нам привілеїв.

Ми сповняємо зі своєї сторони вірно обов'язки із договору і бажаємо, щоб і римська курія — особливо тут на сході — нам наших прав не вкорочувала.

Хоче св. Столиця задержати нас Русинів греко-ка-толиків при договорі („unio“), мусить і вона зі своєї сто-роні строго берегти наші права і привілеї. Інакше би доказала римська курія, що їй на нашім договорі і на нас не залежить.

Просимо проте смиренно Вашу Свят-ість, щоб не доупустила до обкорюваня наших прав і привілеїв, та щоб усту-пила належену нам вправу і лишив-ла і на дальше під церковною юрисди-кцією наших гр. кат. владик з Галиччини або іменованих для греко-католиків в Бо-

снії апостольського вікарія в особі нашо-го духовника з Галиччини а власною ю-рисдикцією (iurisdiction quasi ordina-ria), котрий би був під великим згла-дом вповній независимі від римо-католицьких біскупів в Боснії і евенуально становив з дру-гими греко-кат. єпископами австро-угор-ської монархії одно управле ті-ло.

Коли би нашому оправда-ному бажаню не вдоволено, можуть легко — особливо тут на сході — виринути на-слідки, котрі для римської курії певно не суть пожада-ні, а котрі хотіла якраз усуну-ти св. Столиця через і-менованє генерального ві-карія.

Як довго буде наша гр. кат. духовенство в Боснії ле-небудь зависиме від ла-тинських біскупів, так дов-го будемо, признаючи в ю-рисдикції „status quo ante“, рівнородушно відноситись до гр. кат. духовенства, бо во-го не можемо признати „сво-їм“.

(Слідують підписи).
Рубрум:
Святійшому вселенському
Архиперу Пію Х.
Папі Римському і т. д. і т. д.
в Римі.

L'intelligenza rutena di religione cattoli- co-greca a Sarajevo (Bosnia) protesta pres- so Vostra Santita per la sommissione del corre- spondenti cattolico-greco alla giurisdizione dei vescovi latini di Bosnia.

(З „Діла“.)

Подаю до прилюдної відомости, що дня 4 грудня с. р., в Неолі, о год. 8 гечер в руській гали „Про-світля“ в Пітсбургу відбудеться ла-вця і Дра Івана Кульчяцького

„Про сухоти“

після слідуючої програми:

1. Конечні об'ясненя і ствисть-ка смертльности м. Пітсбурга — о. М. Стефанович.
2. Теоретично-ндукове вельежє слабости.
3. Курація і практичні вельежє до запобіженя її — вилосеніє п. др. Іван Кульчяцький.
4. Демонстрованє на обертуючій ся таблицях з ілюстраціями, як об-ходити ся і як вилічитись можна.

Слабість сухоти страшна, особли-во по великих містах; кождаї пови-нен звати, як обходись, тож прому зійтись найчисленніше.

Вступ вільний.
о. М. Стефанович.

F189 Просьба до всіх Вп. П. Урядників Р. Й. Союзу.

Отым просить ся усіх Р. нів Урядників і Влад. П. Союзу прислати свої в ціле помішена їх в 1911-й рік. Зі вигляду пора і так вже співнена сі фотографії надіслати як найкраще.

ЕВГЕНІЙ ГРЕБІНКА. ЧАЙКОВСЬКИЙ

(Дальше)

— Дядю, хлопці, от так! не говорив козаків нікого слова. Стривайте лишень; нам нічого сварити ся; бацьку, ви добрі козаківі душі, а я з Січи характерник. Мерт жартом, — я за него поставило нам відро горілки, а все такі правда не вана не пристоять вам сидіти заложивши руки, коли пора на охоту. Я ось що думав: Дніпро, він кається за вас, вже майже в обреші вступив... Жде гостей... — От річ, так річ! зараз пізнати чоловіка! — скажуть парубки, — не рудийте його, хлопці, він хороший чоловік, ми й самі думали на охоту, та не було парубка: тебе сам Бог прислав, батьку, веди нас, суди значить!

вало вчимо ся вокабул разом, на сьвятках говоримо вірші, а каякіулами сьвясмо псалми, ходячи по дворах. — Чого-ж іще й треба? Так після охоти ідемо в Січ? — Ідемо. VI. Лічу за лишень, описувати довгих охотників за Дніпром. Вони пройшли з огнем і мечем лісами до річки Висі, за котрою вже зачинялись волюбні степи, належачі тепер до Херсонської губернії, поділили ся з добричю і поїхали до дому, а характерник з Олексієм поповичем, переплавши ріку, пустились ся в зелене море степів. Часом, з під кіньських ніг, свиснули, виїтали стенові стрепети, часом, розхляпуючи корі ракіти, проновала перед ними величезна жовточерва гадина, красиво вигинаючись і блискаючи гнучкою кривулькою, а звище голову над травою, злітно сичала в слід за ними; часом божевільний зайць, спущаний кіньським топотом, зривав ся з під широкого листя дикого хрину, і на ще плочка шмигляв у зелену даль; та іногді сусидки, виїзши на високий курган, сьвістав, присівши на двірки. А наші подорожні все їхали та їхали на юго-восток, кругом були степ, та небо, але характерник їхав наче по битій дорозі, і за кілька днів вони були вже близько Січи.

бо квалячись, не найдеш пвидко кпше-ні, так ушпине проклятий за кінчик носса, сльози градом потекуть, а сам обернеть ся до мене і язык покаже. От яка оказія! Часом не витривши, даш йому штовпшка, здасть ся, пропав, тільки на носі затуманить ся; розійшов ся туман — знову сидить проклятуша твар, і шмигле за пліч! — Де-ж ти будеш гуляти, брате Микато? — Знов питаєш по-бабеськи! Буде мені сих білорукх гетьманців!... Козак не без долі. Сідай, поїдемо! Козакі поїхали бпцем. Зараз Микита зачав оглядат ся по боках, приложив кулак і закричав: — Так і єсть, от близько. Беріг, Олексію! — Де? — Хваб ти не бачиш ца-вперед себе нічого? — Нічого окрім птиці. — От отся птиця, що літає, то і єсть беріг. — Чи мало ми бачили птиць! — Птиця птиці не рівна: отсе ворона; от що й хорошо... — Ворона птица так-собі. — Того-то й хорошо, що так-собі; ворона — дурень; вільний кречет, мов козак, бнстро літає по диному степу, а ворона, мужицьке діло, товчить ся коло обієстя; побачив ворону — то й обієсте близько... Скачи за мною!... За пів годни козакі прискакали на край кругої яруги; по-уз неї глибоко ледви прикметною стрічкою вив ся по пісковому дну маленькій ручаюк, по боках вершились, сторчали велчезні сірі скелі; в розсілинах ліз тернівник та ожлиник, і вибігав простими зеленими корчачми гордовий гущавник, дуже знакомий на юзі задля своїх міцних бархатистих цибухів. Внизу молода дівчина, сидючи на каменю над берегом річки, мила ноги. — От і Варчица-Балка — сказав Микита, — тут її і зймінник. Дівчина живо обернула назад голову, глянула в гору, крикнула і шезла. — Яка проворна Тетяна! — проворчав Микита, отсе своячка Варки, весела дівчина! — А Варка хто? — Варка вдова нашого козака, по смерти чоловіка держить шинок тут недалеко від Січи. Мужого духу нема тут, все баби, — вона та й племінниця; а живе хорошо: всі гроші наші сіроми тут оставляють. Тут шоть, гуляють, тут... А от вона сама.

Хи попроречились, та один і остав на місці. — Все по давньому, горячі голови! Хто-ж оставсь? — Старий хрін, військовий писар, — сказала сьміючись Тетяна, — став мене цілувати, дурень, при всіх; я закрічала, козаки заступились за мене, та Максим Шапка так якось несподівано хопив його шаблюку, що він вже і не встав з місця. — А побробую-ж я поцілувати тебе, побачу, чи вбе мене хто, — сказав Микита, обхваючи рукою шию Тетяни. — Відважись! ше не вирости руки обіймати мене! сьправді закричу, зараз закричу! от, от, от закричу! (Дальше буде).

тай сьвітлі образи тай нас іршених?), ми сшимо на земли, а діти на лавиці. — На чім сшите? — Таки на земли. — А подушки де? — Га? Подушок даст Біг, на куляці сшимо. — Брешеш! — То, шьо очі видот, то є; я не спираю шукати. Екзекатор перейшов ся скорим ходом по хаті і ступнув палцею в одну, другий і третій вуги. Він бачив, що йому нема що звідси вжити: під передньою стіною довша дошка на трьох стовпцях — то „стіл“; на середній хати яма на ватру приспана поделом — то піч. Бачив се добре, але з привички „шукав“. По хвилинці зупинив він свій погляд на стіні, що під нею стояв „стіл“. Там висів образ. Тло його чорне, закурене, тільки темно-жовтаті пасмужки нагадували лице, голову і ясність над головою якогось сьвятого. Одні лишень рами, що видко виїшли з під майстерської, гуцульської долота, додвали йому поваги і принаювали око. Сівчук узрів, що „дід“ вдилюєть ся в образ, і почивав ся в долду. — То якісь кавал балвана, — пробуркотів сам до себе екзекатор по польськкі. — Ні, проше пана, то не Палагна, то сьвітій Николай. — Але рами ладні. — То ше мій праді іх різьбив. — Звідки ти машеш той образ? — То таки, проше пана, з дда-пра-дда. — Присяжний! Здойми той образ! — Та ек-же це, панчіку? Спадайте на рани божі, лишт сьвітлого, — проспв Курило. — Спадайте на рани божі, іпшній та файнній пане здекаторю, комісаріку наш любий, — голосила Курлиха. Присяжний не ждав, зняв хутко образ і виніс на двір. Тільки порох закурив ся і павутинем обведеній простокутник лишив ся на тому місці, де стояв образ. — Та ек-же без образа в хаті, проше ясного пана? — падав ся Курило. — Не осоружте нам хату, комісарю чесний, — заводила Курлиха! — Шкода гадани! Ше й хата піде на ліцітацию, як не заплатили податку; и права не скасю, — гримнув пан екзекатор і виїшов на двір. — Присяжні! До Грица Саїна! Шпилю... На дворі вже добре вечоріло, коли Курлиха Сівчучка з маленькою донькою Анничкою розкопувала серед хати яму і видобувала з неї „начіне“: два глиняні горшки, пять деревляних ложок, стільки-ж червоных мисочок і कुлешнінкі. Юрко відвалив камінь з припилої терциці на даху і витягав із заднього поду одежину та подавав Василькови і Петрикови, що бігцем занесли її в хату. — Уже все, Васильку? — питав батько синка, котрому подавав постолі з онучами. — Все, дедику! Ваш сардак тай сорочка, невин китар, ошника тай сорочка; наші кожущики тай сорочічки, обі вертіці, вузлик муки, бербоничка з огірками, Анничина фустка тай ваші, аді, постолі. — Иди-ж! принеси води на кулешу, а я напручу дров з Петриком. — Добре, дедику! Тоді, як богач Приймак видів своїх шість овець і ніс в дібинці скором до хати, сиділи його сусіди Сівчучка за „столом“ тай доїдали горячу кулешу і мисочку огірків, а серед хати долівало в ямі вугля. — Нене, я піду спати, прокажіт оченаш, — просила мала Анничка, що ва кормивши ся дримала при „столі“. — Вжлекни, синку, тай склади ручьки. Анничка клякнула, зложила ручки і піднесла свої оченята д' гори в те саме місце, де стояв доси образ. Там була голі стіна. Вона повела оченятами по всіх стінах, а образа не нашла. Домгдливим поглядом дивила ся вона неві в очі, а відтак проговорила жалісно: — Ненько! Де сьвітій Николай? Василько й Петрик глянули на стіну і собі заголосили: — Дедику, ненько, де сьвітій Николай? Важко вчинило ся Юркови; він споглядав на жінку, а жінка споглядала мовчки на него. Зітхнули тяжко і відшвиляли дітям обое разом: — Сьвітій Николай у гарті!††† — Взев здекатор? — Аекже, небожета: сьвітій Николай у гарті! Іван Семанюк. (Марко Черемшина).

†) іршених — хрег... ††) В гарті — на окладі фантів т. е. громадській канцелярії (іронічно назва).

*) Де, скорочено саміоць дедю **) хороми — сімня.

ДОПИСИ.

З Пассаїк, Н. Дж.

Дня 30: жовтня бачили ми в Па-
влюку незвичайно цікаве видовище.
Два сеплемітники і соіменники подали
свої приязни руку і заключили сер-
вечний договір. Першим видимим
ознакою заключеної приязни згаданого
було уряджене народное (як
они називали) віча, котре дійсно від-
було ся о 7. годині на третій улиці,
а єустодія пизматичької церкви. Що
нечаста сила зігнала до купи
Боруховців і Бодруховців і в якій
они вояри урядили спільними силами
збіговиско, грудно вгадати. То
єдно є певне, що, як видно, сполу-
чили ся всі нечисті сили, щоби і так
збаламучений руський нарід,
збаламучити до останку і ловити
більше рибу у мутній воді. Але до
вічи. До президії віча покликали
всім природно самі себе. Смирений
господин Гладик сповняв уряд „ден-
ничника“. На естраді являє ся ничтожна
фігурка, подобаюча на прогнаного зі
випити школяра. Се вяславець Бодруга,
Навродський. Одержавши від самозван-
ого президії слово, почав торочити о
поступі. Москалі, гадаючи що жовто-
обій Бодруховець хоче ім накинути
Бодрухівський поступ“, заревіли
переражаючи способі: „Не треба
нам твого поступу, ми маємо свій
поступ, Гладика, ось тут в кишени,
як вже поступили!“ Збентежений і
зніщавий „Бодрухівський“ просто-
ставши ще кілька слів без звязи і
вмісту, уклонив ся чембенько реве-
нцькій президії з третої улиці і виїс-
як неписаний з галі. Шизматикам
то і треба було, бо зараз присту-
пили до чорносотенної роботи. Обки-
нувши граєку і болотом гр. кат.
церков, митрополита, єпископа, свя-
щенство і цілий руський нарід. (Хто
ж не знав ще капацької культури,
тому радимо прийти на їх віче на
вотрім буде промовляти оден з їх
світочів, менше з тим, чи се буде
Николин, чи Гладик, Чи Лудик або
Борух, чи остаточо який викропле-
ний псаломщик, а відразу побачить
яку капацьку гніль). Борух перший
завів усю свою жовч „на клатих
україноцф, кліфтонцф, попивоцф“,
єпископа, митрополита і цілий ру-
ський нарід. Мов роз'юшений дикий
звібан знищив за одним замахом нена-
вистену унію, поперевертав єпископські
престоли, оплював гадючою слиною
цїлий русько-народний рух та загнав
єз перевернути до гори ногами цїлий
Ватикан, лиш се біда, що Рим був
трохи за далеко, а його руки трохи
за короткі. Тому, щоб надолжити собі,
зніщав ся місцевого руського свя-
щенника і обабрав єго своєю піною від-
стїп до голови, не лашаючи на нім
одної частюї ниточки. Огірчений до
крайности і обурений нарід зробив на
гали шум; почув ся шепіт огірчення
з такої науки, а вразливіші і інтелі-
гентнійші участники віча опустили
остентатійно місце зборів. Тут мамо-
домом насуває ся питанє, чому Платон
не викропив до сеї пори ще Боруха
на пизматичьково батюшку? Таж він
цїлком слушно заслужив собі на такий
аванс. Провідник такої міри, як
Борух, котрий ногами пригтовляє
єз по ріжних зауках і салунах до
своїх високо-культурних виступів
надавав би ся як найбільше на пи-
зматичького провідника і місіонаря
в Америці та своїми високо етичними
проповідями „уратовав би“ не одну
душю. В кождім разі маємо надію, що
такий оказ російської культури доче-
кає ся своєї заплати.

По Борухови попнував ся своїми
мудростями зрадник угро-руського
народа, Тимко. Тепер приступили
аранжери віча до властивої точки
ангеного порядку. Борух вплив бесіду
до милосердних сердець пасаїських
русських робітників і робітниць, за-
вдяваючи їх, щоби кріпко держали ся
в рука, Тяжка і Гладика, шизма-
тичької церкви і царя Миколушки.
Найбільше заохочував робітників і
робітниць до вибудованя „Народного
пизматичького Дому для бідних“,
в котрім то домі містив би ся і забор
з правдиво російською ачичевою.
Біди з третої улиці (читай Борух,
Тяжка, Гладик і ціла церковна курі-
торська бранжа) ждуть на „Народний

Дім убогих“, як капа на дощ. Родина
галапасників збільшає ся усе, а тут
жерела доходу зовсім не збільшають
єз. Компаніцкими русескими шторами
на шерах, котрі то шерп розібрали
бідні пасаїські робітники і робітниці
даючи на них свій тяжко запрацьова-
ний цент, удавили єз вже давно
„русескій патриоти“. Компанія з тре-
тої str. пригадавши собі на той зо-
лотий business з компаніцкими што-
рами, постановила привести до життя
компаніцний „Народний дім убогих“,
на шерах, де-би рівночасно містив ся
і салун з правдиво російською ачи-
щенною, щоби залити піку кождому,
котрий бурив би єз проти компанії.
Крім того мусілоб шось капнути
компанії з третої str. зі спродажи
домів парохіяльних, з будови цвин-
тарної каплиці, а і сам приносьте не
аби які зиски, ну тай і компаніцний
coal уагд добре єз доїть. Але все те
за мало. Був плян побудовати за
100.000 долларів найбільшу в цїлім
пизматичькім сьвітї церкву за керва-
вцю пасаїських робітників і ро-
бітниць.

При такім великім огні був би
міг напевно кождий компаніст упечи
свою порядну печеню, та „кляті у-
країнцики“ перегородили дорогу по-
божним плянам. І надія на великі
зиски з великої будови розвіяла єз
мов солодкий сон закоханої дівчини.
Колд взяв чорт корову — погадала
собі компанія то треба заложити „На-
родний русеский дім убогих“ і ну-
же скликувати віча представляти ро-
бітникам і робітницям великі користи
ніби то для робітників і так дальше...
Чи богато наїде ся дурних і чи бо-
гато дасть єз златати на їх солодкі
слова і обіцянки, покаже єз в будуч-
ности; на кождий случай най пасаї-
ські руські робітники і робітниці за-
питають поперед головачів з третої
str., чи вже повіддавали бідним ро-
бітникам і робітницям шерп, зложені
ними на компаніцні штори; де штори
сі поділи єз? та нехай будуть ласка-
ві зложити рахунки з тих шторів.

Одного лишне компанія боїть єз,
а то, щоби, недай Боже, пасаїські
робітники і робітниці не прийшли до
розуму, і не сказали провідникам
ренегатам: — „На бідних богачів ко-
мпаністів дальше робити вже не хо-
чемо!“ Салисьте з нас кров і глода-
лисьте наші мозолі до тепер, а за се
научилисьте нас виречи єз своєї рід-
ної мамі, оплювати і з'огадити тую
церков, котра нас при сьвятім хресті
приняла, виховувала, християнськими
чеснотами наші молоді серця корми-
ла, свою рідну мову, звичаї і обичаї
любати і ними дорожити наказувала,
а научилисьте нас клясти своїх рід-
них братів і сестер, відречи єз своєї
матерної мови а прийняти чужу, мо-
сковську, зірвати всякі сьвяті вузли,
які лучили нас з нашою рідною зем-
лицею — з рідним краєм, з родиною,
та стати єз убійцями власної совісти.
Проч від нас пророки фальшу і облуд-
и. Глодайте власні пальці а вас най-
ість вапа власна совість, бо ви ніко-
ли не хотіли нашого добра, але тіль-
ки наших грошей! Хто нам видер
серце, того не можемо мати за при-
ятеля! Проч сатано, не іскушай ме-
не! Страшний сей проклін мученого
народа так і висить над головами
рабівників, і він повинен вже вирва-
ти єз з уст робучого нашого галиць-
кого і угорського люду в Пасаїку і
роздатиєз кровопійців.

Порфирій Миколаевич Русин

В МІСЯЦЮ ЖОВТНЮ І СЕРПНЮ 1910 Р. ПРИСТУПИЛИ СЛІДУЮЧІ НОВІ ЧЛЕНИ ДО Р. НАРОД. СОЮЗА.

- Братство Покров. Пр. Богор. в Кар-
негі, Па. Відділ 287.
- Попівчак Тимко, Пронько Василь,
Смарж Данько, Зелень Томко, Мипінь-
ський Іван, Сьветковский Дмитро, Беню
Іван, Пронько Іван, Мижік Василь, Гу-
рей Дмитро, Жиньский Йосафат, Галя
Дмитро, Сембрат Іван, Ханас Володи-
мир, Юшак Микпта.
- Братство св. Дмитрія в С. Беле-
гем, Па. Відділ 288.
- Поврозник Павло, Підгайний Нико-
ла, Грегочевич Стах, Починок Назарко,
Яків Никола, Крочом Тома, Доль Ан-
тін, Крочом Петро, Дзвинський Вілко,
Підгайний Дмитро, Шпалійський Петро,
Ягек Іван, Кумонька Йосиф, Зарудний
Лія, Починок Стефан.
- Братство св. Пророка Ілії в Окрен-
тон, Па. Відділ 289.

- Лукач Іван, Романяк Іван, Юра Йос.,
Лопалич Андр., Кулек Ігнатий, Дідек
Йосиф, Пузала Андрей, Катреніч Йос.,
Катреніч Семен, Прибін Іван, Скума-
нич Іван, Кучка Федор, Катреніч Андр.,
Стефліа Йосиф, Базели Андрей, Горний
Іван, Дурдан Ілько, Катреніч Стефан,
Сонешак Йосиф, Горний Йосиф, Сас
Стефан.
- В. 1. Цингера Іван, Яцишак Єстани,
Озога Іван, Медвідь Мих., Гацюра Онуф.
В. 2. Жиліч Дмитрій, Кукевич Ма-
рія.
- В. 3. Клапач Амброзій.
- В. 4. Вислоцка Єфроска, Гебуза Ан-
на.
- В. 5. Шляхта Мих., Гершко Іван,
Чорняк Іван.
- В. 6. Микулів Василь Леч, Юрив Дми-
тер Вошкович.
- В. 7. Кривошня Клим, Шерстій Пе-
тро, Кочка Дмитро; Рос Мих., Рос Іван,
Стефанов Марія діти.
- В. 8. Парашак Григорій.
- В. 9. Вайда Федло, Ковтун Стефан,
Галькович Яков, Рашевич Стефан, Бла-
жковский Михайл, Вайда Михайл, Гіба
Митро, Раповський Михайл, Кузьо Вас.,
Кріль Михайл, Блажек Кріль, Столяр
Николай, Вайда Митро, Наратко Петро,
Лавіньський Станіслав, Ястівка Григор.,
Галовський Михайл, Іваниско Николай,
Твердій Кароль, Якімов Павло, Кундра
Юрій, Сивулич Іван, Качмарський Миха-
їл; Старапка С., Сьмалень Йосиф, Бак
Марія, Бак Анна діти.
- В. 12. Гаврильчак Теодозія.
- В. 13. Даямба Антін.
- В. 14. Наяк Іван, Корпняк Сильве-
стер, Яцканіч Теодор, Сосенко Юліан,
Гох Максим.
- В. 16. Митришин Іван, Тарас Василь,
Гойда Юрко, Качич Семан, Прокоц Се-
ман, Вадык Йосиф, Росоха Мих.
- В. 17. Пірїч Іван, Гобляк Ксеня, Я-
син Роман, Смерек Михайло.
- В. 23. Іванчко Йосиф, Єляно Мих.,
Гвидук Юрій, Гунчак Іван, Сьміданський
Мих., Дарис Йосиф, Кічінка Михайло,
Петрик Миколай, Стафа Йосиф, Круп-
са Юрій.
- В. 24. Стренковский Леон.
- В. 25. Гаргай Григ., Козерацкій
Лудвік, Юшак Михайл, Козак Андрей.
- В. 27. Руснак Теодор.
- В. 28. Загородний Йосф.
- В. 28. Котик Лукач.
- В. 33. Кичак Стефан, Кутяч Петро,
Варголь Миклуш, Голуб Мих., Маланіч
Іван, Малярчук Семко, Корпан Стефан,
Йосик Данило, Липовецкий Андрей.
- В. 40. Присяля Іван, Трач Гринько,
Гембель Андрей.
- В. 42. Хованський Софрон, Войтович
Василій, Дзубинський Петро, Підгорець-
кий Олекса, Майстеров Федько, Каталах
Дмитро, Кметь Михайло, Зьвір Павло,
Габода Василь.
- В. 46. Гарчар Андрей, Являк Ева,
Тиршак Михайло.
- В. 47. Малиновський Василь.
- В. 48. Буцацкій Йос. Бойчик Вла-
дислав, Ценко Олекса, Одриховський Ни-
колай; Гринишин Лука, Перун Юрко,
Грещук Геронім діти.
- В. 49. Івахів Василь, Кудрик Марко.
- В. 51. Курий Михайло, Бурдяк Мих.,
Боднар Михайло, Савіцкій Іван, Брелик
Лешко, Федон Петро.
- В. 53. Войтас Андр., Клепач Андрей,
Осики Мартин; Коваль Анеля дитина.
- В. 56. Чернік Йосиф, Романьчак Ва-
силь, Вархоляк Василь, Бурак Алексан-
дер, Польний Петро, Крежнер Павло;
Боднар Петро, Боднар Єфрозія і Боднар
Анна діти.
- В. 57. Шклярік Григорій.
- В. 58. Вархоляк Гриць, Козимчак Ан-
тін, Худик Ілько, Шьманський Гриць.
- В. 59. Чижовський Василь, Перико
Петро.
- В. 61. Маньовський Мих., Ямрих Ів.
- В. 62. Кривцкій Іван, Лячковський
Василь, Леню Іван, Кобан Іван.
- В. 63. Яцюра Юрко, Яцюра Дмитро,
Драган Михайло, Круцик Іван, Драган
Ольга, Драган Йосиф.
- В. 64. Процак Іван.
- В. 66. Галот Василь.
- В. 67. Каштелян Ілько, Каштелян
Петро, Старух Іван.
- В. 67. Барник Михайл, Телизевий
Григорій.
- В. 70. Ярош Павло, Черхавський Дм.;
Вдовичий Ізидор, Кош Михайл і Береж-
няк Анна діти.
- В. 71. Каритник Дмитрій.
- В. 72. О. Кузів Михайл.
- В. 73. Панасий Василь.
- В. 74. Александер Демчик, Юрко
Капітан.
- В. 76. Миколай Франчук.
- В. 77. Василій Гарпа, Ршак Данко.
- В. 78. Іван Релес, Стах Шкляр, Юр-
ко Левко, Андрей Патріляк.
- В. 81. Петро Войтович.
- В. 84. Ілько Шкамяк.
- В. 85. Іван Гречун, Пронь. Віванко.
- В. 86. Михайло Балка, Іван Сосни-
чний, Кирило Кравечкий, Йосиф Бел-
чак, Гриць Чарнецкий, Іван Іваніцкий.
- В. 88. Юрко Литвин, Григ. Васечко.
- В. 91. Теодор Сентиниш, Роман Ша-
сай, Йосиф Соя, Томко Білий, Яцко Сте-
пан, Мих. Кеселіца, Леон Хришчвий,
Іван Кляук; Сеничишин Іван дитина.

- В. 92. Іван Лотоцкий, Федор Кіндзір-
ський, Фитько Микитюк, Мих. Конопал-
кий, Фидь Михайлишин, Іван Кароцин.
В. 96. Дмитро Кухар, Семко Процо,
Ілько Лепак.
- В. 102. Мико. Кіт, Іван Добровський,
Станіслав Радивіч.
- В. 104. Петро Лпшак, Петро Бобик,
Мих. Іванцьо, Гриць Савчак, Стефан
Баренцкій.
- В. 105. Петро Стерняцкий, Андрей
Дуб.
- В. 106. Іван Воловіч, Мпх. Федюк
- В. 107. Капалайко Миколай.
- В. 108. Марко Прїйдун, Мих. Ко-
мінко, Мих. Бойко.
- В. 109. Антін Добрянський, Іван Ма-
лїцкій.
- В. 110. Андрей Роман.
- В. 111. Антін Баран, Григ. Баран,
Іван Кунний, Король Сошпінський, Іван
Мідянка, Фринк Подоляк, Васько Белей,
Іван Гнатоньку.
- В. 113. Антін Пателавський.
- В. 114. Кіц Станко, Пугляк Іван.
- В. 115. Теодор Попович, Андрей
Тєбін.
- В. 116. Клодницький Антін, Кривак
Василь.
- В. 117. Матусох Матвій.
- В. 119. Золтан Гула, Варга Михали,
Куза Митро, Куза Кирило, Пачкан М.
В. 120. Цапак Федор, Бурджелев-
ський Іван, Сива Саймер; Венгрин Анна
дитина.
- В. 121. Гудак Йосиф.
- В. 122. Фойчко Марія, Панько Зофія,
Ставровска Марія.
- В. 123. Волощук Матвій, Мігдаль
Григ., Гумєнний Григ., Трач Григ., Куче-
рявий Василь.
- В. 124. Верхола Кароль, Жубрит Ва-
силь Васир Федор, Савка Іван, Савка
Михайло, Сасак Стефан, Голда Гриць,
Корсак Михайло, Брянка Тимко, Вубняк
Прокон, Сорокач Стефан, Боньчак Сте-
фан, Мазур Іван, Крайник Никола.
- В. 128. Ізворська Марія; Цюрьска
Марія і Наймик Йосиф діти.
- В. 129. Бурчак Йосиф, Федак Петро,
Федак Василь.
- В. 130. Патак Михайл, Лайзарик Ми-
колай, Крук Михайл, Бряч Максим, Ми-
хайлишин Теодор, Перко Михайл, Да-
шинеч Іван, Ганас Никола.
- В. 131. Корпан Антко, Бернацкий
Едвард.
- В. 132. Іванчик М., Печар Митро.
- В. 133. Майорчак Михайл.
- В. 135. Тимків Ілько, Кучнір Дми-
тро, Роман Панько, Гурак Мих., Савка
Марія, Динкевич Мих., Динкевич Лу-
цко, Добровольський Ілько, Глушко Ста-
ніслав, Білик Йос., Шумовський Нико-
лай, Качмар Петро.
- В. 136. Пришка Михайл, Копчак Ів.
- В. 138. Франко Душа.
- В. 140. Колодруб Андрей.
- В. 141. Яворський Іван.
- В. 142. Голей Мих., Думанський Ів.,
Шевчик Лешко, Дорош Василь, Багрий
Максим, Ростучинський Іван.
- В. 144. Гриць Яким.
- В. 145. Ваца Антін.
- В. 146. Кулик Никола.
- В. 147. Ярема Мих., Бандура Павло,
Фартух Николаї, Плінбір Яков, Твер-
дій Гнат, Паньчишин Давид.
- В. 148. Соленько Петро.
- В. 149. Палох Михайл.
- В. 150. Породнюк Іван, Савюк Єліас.
- В. 152. Горняк Анна, Бодсей Анна,
Маршинчак Анна.
- В. 152. Нагі Юлія.
- В. 155. Шатковский Кароль, Левков
Юрко, Пасняк Мих., Лаврів Олекса, Гой-
да Дмитро.
- В. 156. Кузьо Михайло, Манько Ми-
хайло, Кудлак Теодор, Вовчко Михайло,
Миц Онуфрій, Чайка Іван.
- В. 158. Лебедь Семен.
- В. 160. Михайлишин Руська, Скор-
бовска Катерина, Притика Анна, Сапса
Варвара.
- В. 162. Панькевич Іван, Димкович
Іван молодший, Дума Олекса, Сикера
Микола, Екрун Ілько.
- В. 165. Нисевич Андрей, Нисевич І-
ван, Бурдяк Михайл, Демкович Михайл.
- В. 168. Гузар Михайл, Бобовський
Тимко, Вєшнювецкий Панько, Тєсля
Тимко.
- В. 170. Бродин Андрей, Малоков-
ський Леон, Микитин Параска.
- В. 171. Преца Мих., Терлецкий Мих.,
Вовчко Семен, Ваган Іван, Блохівський
Стефан.
- В. 172. Молнар Янош. F190
- В. 173. Мізенько Марія, Роман Ан-
на, Схугд Марія, Зузіана Семан.
- В. 174. Шпінко Миколай, Гасвич
Василь, Весович Антін.
- В. 175. Макара Николаї, Грошко І-
ван, Нічай Теодор, Кузьмак Данило, Ко-
вальчик Іван.
- В. 176. Масляник Павло.
- В. 177. Осада Николаї.
- В. 179. Стедїв Михайло, Божик Іван,
Гірчак Стефан, Гаргала Іван, Селяник
Юрко.
- В. 182. Кац Іван, Дзулак Андрей,
Татомир Теодор.
- В. 184. Зайчик Стефан, Гашко Мих.
- В. 185. Павлішин Іван.
- В. 186. Сіманек Марія.

- В. 187. Копчак Василь, Побережний
Матій.
- В. 188. Кулабалич Стефан, Бере-
жанський Дмитро, Дзюнч Мих., Завор-
ський Юрко.
- В. 189. Сурдєк Френк.
- В. 190. Балік Стефан, Балік Миха-
їл, Романішин Петро, Вацлюк Михайл.
- В. 193. Чиладін Панько, Машик Лу-
ка, Чарнега Юрко, Галітомен Теодор,
Бодурка Йосиф, Харшн Федько.
- В. 195. Вігуняк Петро.
- В. 196. Сивак Віліам, Челєніца Ник.
- В. 197. Мікла Мартон.
- В. 199. Патакі Єлисавета.
- В. 200. Тєрра Анна.
- В. 202. Савочка Марія.
- В. 207. Тершко Мих., Оринич Мих.
- В. 208. Габіна Іван, Матоніяк Л.
- В. 209. Осип Петро, Пєлїх Михайло,
Осип Михайло, Курділа Каспер, Сорока
Захарій.
- В. 208. Лїшко Куза.
- В. 209. Скошнєць Петро, Харовський
Михайл, Ворак Лія, Якимів Іван.
- В. 211. Вал'а Петро, Іваніцкій Ів.
- В. 213. Воробець Юрко, Язвіньський
Петро, Івагів Василь, Бойко Микола,
Кобрич Михайло, Гаєвський Петро.
- В. 214. Гузік Анна; Яніцка Марія і
Боднар Марія діти.
- В. 215. Григоровський Лука, Гугляч
Йосиф, Цєнкальський Іван.
- В. 217. Покула Василь, Сєвєреда Ми-
хайл, Іглухович Дмитро.
- В. 219. Кріль Іван, Лєсак Петро,
Миско Іван, Вітик Тимко, Галац Іван.
- В. 221. Кривокульський Вас., Сєн-
чук Іван, Багрий Іван, Олїшник Йосиф.
- В. 222. Слявїнський Йосиф, Петрич-
ка Василь, Лапчак Костик, Сажла Єлик.
- В. 223. Лученський Адам.
- В. 224. Цуприк Михайл, Сорока Ми-
колай, Гаврижанич Ілько, Латиничев
Семко, Савочка Миколай.
- В. 225. Яцашин Йосиф, Сєнятин
Гринь, Шєпан Іван, Краль Павло, Кру-
пняк Михайл, Большой Григ., Пивовар-
ник Іван, Лєпкий Іван, Коваль Теодор,
Кіс Іван, Ошипкевич Волод., Онісько
Василій, Засуляч Андрей, Кіс Дмитро,
Кіс Михайл, Оленіч Іван, Якимів Антін,
Постойко Василій, Куба Йосиф, Семі-
чек Сєн, Кіс Гват.
- В. 226. Козма Остаф, Джулик Іван.
- В. 227. Гєфферт Тимко, Мичковский
Федор, Савчинин Юрко, Мігєлич Митро.
- В. 229. Грїб Антін, Савіцкій Іван,
Бомбар Юрко, Гойдик Марія, Гнатичко
Михайл, Вовчак Стефан; Дзюбоко Марія
дитина.
- В. 230. Пуп Марія.
- В. 231. Білєцка Марія.
- В. 232. Серєдильський Йосиф.
- В. 234. Огіоновскій Марцін, Хома
Петро.
- В. 235. Цєллий Михайл, Цєллий Іван,
Шаланкевич Стах.
- В. 237. Біліснійський Іван, Шубтер
Василь, Бодник Сєн.
- В. 239. Кушляк Іван, Дзюган Андр.,
Дзюган Павло.
- В. 240. Парашук Мик., Міштрук П.
- В. 241. Мриглад Марія.
- В. 242. Дачишин Андрей.
- В. 244. Скородинський Мих., Брей-
та Михайло, Задарко Ілько, Поповчак
Михайло; Бендза Марія дитина.
- В. 245. Гох Антін.
- В. 246. Крапчук Іван.
- В. 247. Гірник Іван, Гаврилішин І-
ван, Паляк Стефан.
- В. 249. Сухю Юрій, Воїко Василь,
Нагорняк Андрей, Білий Єлик.
- В. 250. Зімич Григ., Бабєрат Гр.
- В. 251. Лазука Стефан, Карас Стеф.
- В. 252. Будігас Єлисавета.
- В. 253. Копач Михайло.
- В. 256. Павелко Михайл.
- В. 258. Ланьчак Іван, Карпа Грїт.
- В. 259. Пахолок Николаї.
- В. 260. Грабовський Ваврент, Пла-
хотка Стефан, Жук Стефан, Ружило Тео-
дор, Ружило Семен.
- В. 261. Лукачко Анна, Саболь Єрза.
- В. 262. Грєбніч Олена.
- В. 263. Брїчкий Мих.
- В. 265. Бурисляк Едмон, Бігас Йос.,
Уліас Іван, Ячкоский Єлер, Гузлей Стеф.
- В. 267. Митро Анна.
- В. 268. Бережний Василій, Вдоєн-
чак Михайло, Демян Юрій, Баран Мих.
- В. 269. Макай Мих.
- В. 270. Мадешич Тоніка.
- В. 272. Іваник Васко.
- В. 273. Василішин Дмитрій, Бічак
Василь, Грєчин Антоній.
- В. 275. Новак Катерина, Грїп Гєлє-
на, Роман Марія, Задцький Анна.
- В. 276. Луців Павло.
- В. 277. Солєшкий В., Струк Петро,
Гвозд Яков.
- В. 278. Петрик Теодор, Гавлїй Ми-
хайл, Дїєтстран Петро, Гаєс Николаї,
Мільчакоский Петро.
- В. 279. Муцьо Гук, Нємачек Алфред.
- В. 281. Окдєвич Данько, Ковалєвич
Семко.
- В. 284. Кмєло Сімеон, Піх Іван, Ву-
зовський Теодор.
- В. 285. Рапко Николаї, Гірвяк Міс.
- В. 286. Вєлкий Стефан, Проць Ро-
залия, Коздрунь Анна.

Теод. Лабовський,
Гол. ред. рд. секретар.

„SVOBODA“ (LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY

Published every Thursday at
184 Hudson Street, New York, N. Y.Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKIEWICZ, editor

184 Hudson St., New York, N. Y.

K. KIRCZOW, manager

184 Hudson St., New York, N. Y.

Terms: Two dollars a year.

The largest circulation throughout the
United States, Canada and Europe.
The only advertising medium. Rates
furnished on application.Entered as second-class matter Decem-
ber 21, 1906, at the Post Office at
New York, N. Y. under the Act of
March 3, 1879.

„СВОБОДА“

часопис для руського народу в Амери-
ці і орган „Р. Н. Союзу“, виходить що
тижня в четвер і коштує:в Америці на 12 місяців \$2.00
до старого краю на 12 місяців ... \$2.00
в Америці на 6 місяців \$1.00

Оплатувати газету треба завжди з гори.

Гроші треба послати в редакційно-
вим листі, або через експресовий або
почтовий моні ордер. Моні ордер, то є
грошовий переказ, котрий дистанце від
постара або агента на експресовім офі-
сі, пішли на нашу адресу, бо без того
ми не годні грошей дістати.

Адреса:

„SVOBODA“

184 Hudson St., New York, N. Y.

Телефон 7074 Spring.

Дописи просить ся писати лишень
на одній стороні картки. Дописи, непри-
годні до друку, нищать ся, наколи з гори
не було зазначено, що жадає ся їх звороту,
і не було залучено марок на зворот.

ПРОТОКОЛ

З XI ГОЛОВНОЇ КОНВЕНЦІЇ РУСЬ-
КОГО СОЮЗА В АМЕРИЦІ. КОТРА
ВІДБУЛАСЯ ДНЯ 20, 21, 22 І 23
ВЕРЕСНЯ 1910 В КЛІВЛЕНД, О.

(Ківець)

ЧЕТВЕРТИЙ ДЕНЬ ЗАСІДАНЬ.

23. вересня.

По отворенню конвенції після при-
нятого звичаю і по прочитанню про-
токолу з попереднього дня Веч. о.
председатель конвенції звертаєсь до
делегатів з прошенем, щоби забарюючи
голоси, ставили внесення короткі і звязні
— не розводячись над ними, щоби
тим самим не тратити часу і не
протягати конвенції, котра і так мно-
го проща коштує. По думці Веч. о.
председателя повинно ся конвенцію
нині закінчити і розійтись домі.По сім розпочато дискусію над
часописами.По вечірній і всесторонній
дискусії ухвалено:1. Свобода руська має виходити
на 12 сторін.2. „Свобода“ словенська (по русь-
ки, — латинськими буквами) на
8 сторін.3. Редакторів вибирає головний
Уряд і назначає їм платню.4. Редакторів має бути три. Двох
до руської „Свободи“ а оден до так
званої „словенської“.5. Редакторам лишась свободну
волю з тим однак застереженням,
що редакційним часописам не мають
ображати ремісничих чувств україн-
ського народу.6. Уряд директора друкарні зно-
сить ся.7. Редактори „Свободи“ мають
бути відвічальні перед Гол. Урядом.8. Менеджера вибирає конвенція,
а платню назначає головний Уряд.Менеджером на слідуєчі два літа
зостав вибраний більшістю голосів
п. Константин Кирчів.Відтак комісія скарг і просьб при-
ступила до дальшого справоздання.
На її представлено ухвалено ви-
платити:

Від 162 Михайлова Югас \$200

запомоги з померлого.

Від 156 Олехови Тирай \$10 за
утрату свого малця.

Від 156 Олехови Терелівець по

\$100 річно з запомоги, яко невилічи-
мо хорому.Від 48. Жена по Михайлі Гавран
може удалась на дорогу суду.Від 19. Дмитрови Фалат по \$100
річно яко невилічило хорому.Від 25А Ант. Романишин \$25
з фонду бідних.Від 67. Григорію Данилець запо-
мога після статута за утрату ніг.Від 77. Йосифови Олекса \$100
з фонду бідних.Від 39. Жени Василя Ляха \$50
з фонду бідних.Від 39. Василеви Савка виплати-
ти запомоги після статута.Від 85. Квота котру записав бл.
п. Святковський на костел і церков
припадає на річ Р. Н. Союзу, позаяк
статут Р. Н. Союзу записів не узнає.
Р. Н. Союз гроші записані на церков
і костел віддає яко даровизну на цер-
ков в Гавелтон, Па.Від 196. Жени по бл. п. Івані
Тижичка \$40 з фонду бідних гамча-
сово, а як постарась о опікуна, ви-
платить ся посмертне призначене
для дітей.Ухвалено прийняти до Союзу Пе-
тра Шупака, котрий не має одного
ока а хоче вступити до Союзу і о се
просить.По сім о. Струтинський оголосив
вислід виборів. Кандидатами остали
слідуєчі:На отця духовного: о. М. Балог,
о. П. Понятшин, о. М. Струтин-
ський.На председателя: п. Дмитро Капі-
тула, п. Іван Ардан, п. А. Горбаль.На містопредседательку: п. ні М.
Черемшак, А. Поступак, А. Федько.На містопредседателя: п. І. Мар-
тон, п. Т. Кульчицький Гут., п. М.
Джмелик.На секретаря фінансового: п. С.
Ядловський, п. П. Кирилюк, п. Т.
Лабовський.На секретаря рекордового: п. Т.
Лабовський, п. М. Беля, п. М. По-
ляк.На касієра: п. А. Шаршонь, С.
Митренко, В. Гришко.Організатора: п. Я. Моранеш, п.
М. Бабій.До контрольної комісії: п. В. Гри-
шко, п. І. Пап, о. В. Балог, п. Гво-
здик, о. А. Улицький, п. Т. Каськів,
п. Мат. Семенюк, п. Кость Посту-
пак, п. Петро Радичький.Виділові: п. Іван Глова, п. А.
Стефанович, п. С. Сисак, п. А. Гела,
п. І. Федан, п. С. Горошак, п. В.
Левчик, п. С. Маркевич, п. А. Добош,
п. Й. Ялечко, п. Н. Ваверчак, п. А.
Шаршонь, п. І. Костюк, С. Митрен-
ко, п. І. Артимович, п. М. Бурчиць-
кий, п. С. Демків, п. І. Зазуляк.П. Іван Ардан запитав, чи о. В.
Балог єсть правним делегатом. По
розслідуженню оказало ся що ні і тому
о. Балог виключено з засідань.По сім приступлено до дальшого
роздавання запомог.Від 53. Онуфр. Гресняк \$100 за-
помоги (хорий в шпиталі).Від 53. Семенови Кода після ста-
тута виплатити \$100.Від 183. Йосифови Бурик посмер-
тне по жени \$200.Від 183. Василеви Цурканови у-
хвалено \$50 з фонду бідних.Від 58. Василеви Бумга невилічи-
мо хорому по \$100 річно.Від 120. Жени по Івані Закевич
виплатить ся посмертне, коли поста-
рась о опікуна для дітей.Від 208. Антонієви Кравчук невилі-
чило хорому, виплатити після ста-
тута.На сім скінчено справи Р. Н. Со-
юзу. Роздано балоти до голосованя
на урядників і заповіджено засіданє
на пополудни.

По полудни.

По отворенню засіданя зібрала ко-
місія виборча балоти і приступлено
до дальшого нарад.Ухвалено виплатити на фонд Ми-
рослава Січинського, котрий завязав
ся в Pittsburg, Pa., квоту \$1.000На „Рідну школу“ в Галичині по
\$500 через два роки.Ухвалено що слідуєча Конвенція
має відбутись в Wilkes Barre, Pa.Ухвалено що Гр. кат. Руськ. Со-
юз має вступити в члони „Славянське-
го Дому Еміграційного“ в Нью-Йорку
з вкладкою \$500. Яко член, Союз
має зажадати, щоби згадає товариє-тво еміграційне прийняло одного у-
рядника Русина і одного агента Ру-
сина.Ухвалено, що кожний член Гр.
кат. Руськ. Союзу має складати по
1 ден. за фонд дому еміграційного,
що місяця враз з розметом.Порушено Головному Урядови, що-
би сей виснав у компанії корабель-
них руські написи на кораблях
і в пристанях.По сім виготовлено протест і по-
ручено Головному Урядови передати
його Зарядови „Словенськ. Емігр.
Дому“ щоби сей передав протест де
належить. Протест звучить: „XI. Го-
ловна Конвенція Гр. кат. Руськ. Со-
юзу протестує против висиланя на-
ших емігрантів (Русинів) через які
інші еміграційні дома а лиш через
„Славянський Дім“ щоби зажадав
визлаи наших людей лише йому ви-
ключно.Порушено Гол. Урядови закупити
„Дім руської Бурси“ в Yonkers, за
ціну таку, на яку оцінять знатоки
вартість тою.Ухвалено запомогу в квоті \$200
дітям Івана Дрозд, котрий зарівав
жену а діти дуть без опіки.Порушено Головн. Урядови поста-
ратись о книжочки платниці для „Мо-
лодечого Союзу“.На церков в Cleveland, O., котра
відступила галю на Конвенцію, ухва-
лено \$200.Коща обіду вспільного, котрий
відбув ся першого дня, має покрити
каса Союзу з розмету.Секретарям ухвалено платити по
\$100 місячно а председателеви і ка-
сієрови по \$10 місячно більше, чим
мали перед тим.Порушено Гол. Урядови, щоби сей
справив всякі ошибки, які знаходять
ся в статуті Гр. кат. Руськ. Союзу.П. Беля вніс інтерпеляцію, чому
комісія скарг і просьб не подала
скарг, які вилинули до сеї комісії.О. Данилович пояснив, що скарги
сі так мало важні і немаючі ваги, що
комісія рішила їх не предкадати.Позаяк п. Беля домагав ся, щоби
була читана скарга з Taylor, Pa. п.
П. Сенюка, тому прочитано сю скар-
гу. Головн. Председатель дав на ню
пояснення і оправдав ся з закидів.
Дальше ухвалено, що члени добро-
вільно зложать дар для Виоваж. Па-
ні О. Січанської, матери Мирослава
на закупно книжок і часописей для
Мирослава.Касієром до збираня дарів вибра-
но одногосно Пресьєв. Владіку
Кир Сотера Ортинського. Приступле-
но до збираня датків. Жертвували
слідуєчі в доллярах:Пресьєв. Владіка Сотер 10, Лев-
чик 5, Капітула 2-50, о. Левицький
5, Гут Кульчицький 5, Горбаль 2, о.
М. Балог 5, М. Бабій 1, Гр. Озога 1,
Н. Артимович 2, Андр. Стефанович 1,
Зазуляк 1, Ст. Мілян 2, Ів. Трач 2,
П. Цапковський 1, о. Данилович 3,
Як. Цимбала 1, М. Дурдела 1, Вас.
Форостій 1, М. Мордіняк 2, К. Крав-
чук 1, о. М. Струтинський 2, Д. Ан-
дрейко 1, Ів. Грета 1, М. Павелко 1,
М. Дорунда 1, Ів. Федан 2, о. Поня-
тишин 5, М. Черемшак 1, Почап-
ський 1, Ів. Глова 1, Ал. Шаршонь
1, А. Типа 1, Т. Судя 1, Ів. Пап 5,
Андр. Добош 1, Пар. Мадзік 1, Ан.
Волян 1, С. Гривнак 1, Ів. Мілянець
1, Ів. Петриско 1, Марія Гудак 1,
Анна Поступак 1, Зуванна Репак 1,
М. Андрець 1, М. Беля 1, М. Поляк
2, Юліяна Барній 1, Петро Решета 1,
О. Савка 1, Л. Велгош 1, Сав. Ду-
дівка 3, о. З. Орун 5, Пр. Судик 1,
о. Боярчук 2, Андр. Гела 1, Ю. Мед-
відь 1, о. Хомяк 2, Василь Гришко
1, М. Косонога 1, Ів. Завойський 1,
С. Бас 1, С. Ядловський 2, Ів. Валь-
но 1, А. Онієв 1, С. Вітак 0-50, Ів.
Білобрам 1, Ів. Ардан 1, А. Цурков-
ський 1, Лецишин 1, Ів. Добрян-
ський 1, С. Максимак 1, К. Кирчів
1, С. Демків 2, Борисевич 1, Зитик
2, Радичький 1, Курко 1, Виклич 1,
Рекрут 1, Доробняк М. 1, П. Карч-
марчик 1, В. Каськів 1, М. Глух 1,
Муж 1, К. Волошин 1, Сікора 2, С.
Маркович 2, Заворський 1, Ів. Юш-
кевич 1, З. Костюк 1, М. Куцак 1,
А. Скробала 1, А. Трембач 1, М. По-
лянський 1, М. Білянський 1, Яні-
шевський 1, Іл. Лазорчик 2, Бунга 1,
Штайдер 1, Пошывак 1, Сечичин 1,
Петро Кирилюк 3, Глива 1, Качмар-
чик 1, Продько 1, Круціковський 1,
Дупай 1, Ст. Сисак 1, о. В. Балог 5,
Когутанець 1, Мясліцький 1, Кляк 1,
Витяп 1, Ів. Корба 1, Лудів 1, Стан-
ко 1, Ів. Зубаль 1, Сивак 1, Ятчи-
пів 1, Хоціньський 1, С. Митренко
2, Демко 1, Бурин 1, Ткачук 1, Ма-
тейко 1, Джмелик 1, Товтви 1, Чар-нега 1, Маргон 1, Сулич 1, Ів. Пе-
трак 1, Ревак 1, Поступак 1, Яблон-
ський 1, Фрипко 1, Пр. Бусель 2,
В. Сич 2, Т. Лабовський 2, Мар. Му-
лика 1, Ів. Вайда 1, Ялечко 1, Ник.
Ваверчак 1, Іван Лазорчик 1. — Разом
212 дол.Кари наложени на делегатів, були
при кінці Конвенції даровані.По сім наступило читанє телеграм
і письм написаних на конвенцію*).По сім прочитано вислід голосо-
ваня на урядників. Він представля-
єсь так:На головн. управ. духовного одер-
жали голосів: о. Мих. Балог 215 (ви-
браний), о. Понятшин 71, о. Стру-
тинський 31, уневажнено 5.На председателя: п. Капітула Дм.
230 (вибраний), п. Іван Ардан 86, п.
Горбаль 14, уневажнено 2.На містопредседательку: п. ні Ма-
рія Черемшак 189 (вибрана), п. ні А.
Поступак 97, п. ні Федько 26, уне-
важнено 3.На містопредседателя: п. Мартон
130 (вибраний), п. Кульчицький 125,
п. Джеляк 58, уневажнено 9.На секретаря фінансового: п. Яд-
ловський 236 (вибраний), п. Кири-
люк 61, п. Лабовський 22, уневаж-
нено 3.На секретаря рекордового: п. Ла-
бовський 250 (вибраний), п. Беля 40,
п. Поляк 30, уневажнено 2.На касієра: п. Шаршонь 215 (ви-
браний), п. Митренко 89, п. Гришко
14, уневажнено 3.На головн. організатора: п. Мора-
нєц 172 (вибраний), п. Бабій 131, у-
неважнено 9.До контрольної комісії: п. Гриш-
ко 219 (вибраний), п. Е. Гвоздик 113
(вибраний), о. В. Балог 106 (вибра-
ний), п. Каськів 104, п. Пап 101, п.
Семенюк 89, о. Улицький 69, п. Ра-
дичький 20, п. Поступак 36, уневаж-
нено 32.На радних: п. І. Глова 226 (вибра-
ний), п. Стефанович 171 (вибраний),
п. Ялечко 132 (вибраний), п. Митрен-
ко 119 (вибраний), п. Левчик 111
(вибраний), п. Добош 101 (вибраний),
п. Костюк 90, п. Маркевич 90, п. Фе-
дан 88, п. Артимович 82, п. Сисак
81, п. Ваверчак 77, п. Бурчицький 74,
п. Демків 72, п. Гела 70, п. Хорощак
74, п. Зазуляк 39, п. Шаршонь 28,
уневажнено 25.По прочитанню вислуду виборів Веч.
о. Председатель подякував Вп. деле-
гатам і делегатам а з особна Пресьєв.
Владіці а по сім головн. председа-
тель подякував іменем Конвенції Вс.
о. Председателеви за переведенє кон-
венції.На сім наступило замкненє Кон-
венції і приступлено до визлати дієт
і коштів подорожі делегатам.о. Левицький председатель,
Петро Кирилюк секретар,
Михайло Полян секретар.*) Сі телеграми і письма будуть подані
в слідуєчій числі.

Лев Толстой.

Брязкіт кайданів і войк катованих
народів — „від Молдавіяна аж до
Фіна“. По безмежних країнах білого
царя йде сумним походом смерть.
Неначе дзвінки сьміхунчика дзвонять
кайдани нужди, неволі... Се найліпші
сини йдуть у глибокі сьміги Сибіру.
А поперед, у зареві сонця сьють
багнети... багнети... багнети... Здасть
ся — ціла Росія, усі поневолєні нью
народи — се лиш оден блиск багнетів,
оден рознуцльвий войк безнадійної
розпуки, оден викрик передсмертного
болю.А на сьому понурому тлі дьигає
ся велитенська стать пророка з Ясної
Поляни. Се Лев Толстой.„І як перла є недугото устриці,
так гений, се недуга людського ду-
ха“ — говорять люди. З того тільки
погляду треба оцінювати померлого
у неділю (20-го с. м.) Толстого. Гений
а рівночасно дивак. Чоловік з душею
налятою у щерь любовю до людства
а заразом чоловік безконечно потор-
дуючий сям самим людством. Ціле
своє жите поклав він на гляданє
правди а однак так консеквентно
цілим житем своїм йде на розріз з
правдою, щомимовільно викликає сумнів
у свою правдомовність. Добіч вели-
чної палати своїх прадідів, у якій
живе його рідня, він сам в рідні годи
живе у нужденній хлопській хаті.
Вбирає ся у брудне хлопське лахміття,
під яким однак носить найтонче білє
з шовку. Ідею згрікливої душі плює
на усі існуючі інстатуті: на власть
держави, церкви, суду, армії навіть і
супротивства — усє те у нього ві-
кчемне, підле, бо спинає природній
розвій індивідуальности. (Воскресєніє.)
А рівночасно у тих сьміях стрічках
голосить євангєліє любови і мило-
сердя, правди і справедливости. Однак
не сеї, що її находимо в писанихправах, у суддях, але правди най-
висшої, опертої на безконечній лю-
бови, любови так ідеальній і вєнєсній,
яка не існує, не існувала і не може
існувати в дійности на сій землі.Лев Толстой уродив ся 28-го сер-
пня 1828 року в родинній маєтности,
Ясна Поляна. Його отець буз на-
щадком Петра Толстого, друга царя
Петра Великого. Лев учив ся в уні-
верситеті в Казані, звідки його і ви-
гнано за „малоуспівність и дура-
чества“. Опісля служив в московськїм
війску та брав участь в облозі Севе-
стополя. Оженившись, мав 16 дітей.Із його многочисленних літератур-
них творів придбали сьвітлову славу:
„Севастопольськєє разказы“, „Война
и Мир“, „Анна Карєнна“, та
„Воскресєніє“. Наприкінці 70-их літ
Толстой вступив з ідкою критикою
російської казєнної церкви і прави-
тельства, за що самодержавє почало
його переслідувати, а рос. церкєв
викляла. Перед пару днями, коли
Толстой лежав уже на смертному
одрі, синод, міністри і цар хотїли
зняти з нього клятву. І воно було-б
так і сталоє, наколи-б Толстой не
остав був вірним своїм принципам,
відказуючи: „Навіть перед лицєм
смерти два рази два завжди останє
тільки чотири!“І нічо не даєть хаба такого, точ-
ного образу про настрій і думки
гєнія, як характеристичні вислови,
виняті з його творів, в яких що мар-
кантїйпїи тут наводимо:— Церков дозволює усє. Вона
позваляє на невилічнєтво та так в
Європі як і в Америці вона була його
покровительскою.— Вона дозволює кєрвавєцєво гро-
блєних громадити майно.— Вона дозволює жита у ровкоші
посеред Лазарів, що повнзуть понід
столами бенкетуючих, та навіть ува-
жає чеснотою, коли тисячу часті
з нагарованих богадєв офірєвує ся на
церкви або шпиталі.— А передовсім дозволює вбивати
не лиш в охороні свого жита, але
навіть в охороні своїх ябок.— Навіть вільно вбивати караючи
(кара означає науку — отже наукою
вбивати!) а головно в війні вільно
мордувати на приказ старшини; се є
навіть похвальнє і церков не лиш
дозволює на се, але навіть се пра-
казує.— Так корінем зла є фальшива
наука. (Поклич до людства.)— Стає ясним щораз то більше,
що культура може існувати лишєв
завдяки примусови робітників до
праці. (Новітні неволєники.)— Великі масткі повстають за-
вєїгда тільки завдяки насильствєви —
се найбуденнійше — або через ску-
пїєть, або злодійство велике чи малє...
(Поклич до людства.)Затальво гадають люди, що пра-
вительства держать війско для обо-
рони держави проти иньших держав,
а рівночасно забувають, що прави-
тельство передовсім потребує війска
на се, щоб оборонити себе проти
своїх поневоленых та закованих ід-
даных. (Царєво Воєск.)Нєраз уже мав я нагоду говорити,
що патріотизм в теперішні часи є не-
природним, нерозумним, шкідливим
чувством, яке є головним жєрєлом усє-
го того зла, лїд яким стоїє людство,
та що сего чувства не повинно ся
ніяк розбуджувати, як се діє ся, але
протівно, усі розумні люди повинні
його всїма способами нащити.

(Патріотизм і держава)

Сьвіт йде вперед, стає совершен-
нійший; задачію людей є брати живу
участь в тім руху, підпорядковувати
ся йому, підпирати його.

(Суть жита)

Тихо, мирно, без болю помер ве-
ликий поет російського людю. І коли
у сїрій, осїнній ранок проголошено
зібраною перед хатиною в Остановій
народови, що Лев Николаєвич помер,
злягла мертва тиша та наче на ко-
манду відкрили ся усі голови. І нараз,
серєд типї понїє ся чийсь голос:

СПРАВИ „Р. Н. СОЮЗА“.

Покровитель і почетний член Р. Н. С.: Іх Преосв. Стеф. Сопер Ортинський, перший руський Єпископ в Америці.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1910—1912:

Духовний управитель: о. Мих. Балог, R. 9, Box 8, Butler, Pa.

Председатель: Дмитро Кашула, McAdoo, Pa.

Місто-председателька: Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місто-председатель: Іван Марлов, Whiting, Ind.

Секретар рекордовий: Теодор Лабовський, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар фінансовий: Семан Ядловський, Box 76, Jersey City, N. J.

Касієр: Алексій Шарпов, 524 Pine and Franklin St., Shamokin, Pa.

Контрольна Комісія: о. В. Балог, Whiting, Ind. Евген Гвоздик, Scranton, Pa. Теодозій Каєквіч, Newark, N. J.

Радні: Іван Глова, Shamokin, Pa. А. Стефанович, Ambridge, Pa. І. Ялєчк, Ramey, Pa. С. Митренко, Olyphant, Pa. В. Левчак, Elizabeth, N. J. А. Добощ, Lansford, Pa.

Організатор: Ілько Моранець, 1441 Emma Street, Chicago, Ill.

Редактор: Осип Стеткевич, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Управитель друкарні: Костянтин Карчів, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Головна Касіярія „Р. Нар. Союзу“ знаходиться під числом 123 Sussex Str., Jersey City, N. J.

ВСТУПАЙТЕ ДО Р. НАР. СОЮЗА! „Руський Народний Союз“ — приймає членів до 45 літ життя. Вступне після літ.

Р. Н. Союз платить: В разі смерті члена класи „А“ (ціле помертне) \$1,000.00. В разі смерті члена класи „Б“ (половину помертне) \$500.00. Помертне за жінку або мужа члена класи „А“ \$400.00. Помертне за жінку або мужа члена класи „Б“ \$200.00. Помертне за діти від \$15.00 до \$300.00. В разі утрати: а) обох очей, ніг, або рук \$1,000.00, б) одної руки, ноги або ока \$200.00. Если отец родини в шпиталю божевільних, Союз платить що року родині \$150.00. Хто хоче вступити до Союзу, мусить висловити також до братства, яке належить до Союзу.

ДО ВСІХ ВП. СЕКРЕТАРІВ І ОРГАНІЗАТОРІВ ВІДДІЛІВ Р. Н. СОЮЗА. Звертаємо увагу пп. Секретарів, щоби не прислали декларацій без висловлення свідомства лікарського, яке चाहодить ся на другій стороні декларації, щоби такі не будуть прийняті. Члени понад 43 літ, мають предложити медичку або який инший доказ свого віку. Рівноз при висловнюваню декларацій, щоби на те уважати, щоби на декларацію було подано, на яке помертне член належить, перечеркнемом слово цілопомертне (ого), кільки членів родини, після того, коли член помертне. Секретарі мають, щоби член заявив, якої класи він хоче вступити, щоби член або руської віри, бо такий член не може писати, має зробити пером знак хреста, щоби підписати ся власноручнох декларацій. Члени т. с. друки на кож адреси нових членів, щоби прислали розметом. Головного Уряду Союзу в Америці.

Ч. 1570 КВІТ \$50.00 на п'ятдесят дол., котрі п. Петро Коваль отримав як надзвичайну заемогу за утрату двох пальців з Головної Каси Руського Народного Союзу в Америці. Клівленд, О. дня 24 нов. 1910. Петро Коваль.

Сьвідки: Пільх Антін, Лозика Мих. Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Відділ 102. Іван Пудик, предс. Мих. Лозика, секр.

Ч. 1554 КВІТ \$400.00 на чотириста дол., котрі п. Михайло Секула отримав як помертну заемогу по жені Зузанні з Головної Каси Руського Народного Союзу в Америці. Мікіє Раке, Па. дни 17 нов. 1910. Михайло Секула.

Сьвідки: Дмитро Порада, Петро П. Какас. Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Відділ 91. Теодор Ситинський, предс. Евстахій Бодак, секр.

Ч. 1547 КВІТ \$450.00 на чотириста п'ятдесят дол., котрі п. Анна Подоляк отримала як помертну заемогу по мужу Михайлі з Головної Каси Руського Народного Союзу в Америці. Алегені, Па. дня 24 новембра 1910. Анна Подоляк.

Сьвідки: Павло Лацик, Дмитро Вац. Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Іван Андрусевич предс. Михайла Іваніцький секр.

Ч. 1548 КВІТ \$100.00 на сто дол., котрі Уряд Братський отримав як похоронні кошта по Михайлі Подоляк з Головної Каси Руського Народного Союзу в Америці. Алегені, Па., 24. новембра 1910. Михайл Грицик.

Сьвідки: Петро Лабик, Іван Каміньський. Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Відділ 111. Іван Андрусевич предс., Михайла Іваніцький секр.

Ч. 1535 КВІТ \$50.00 на п'ятдесят доларів, котрі п. Катерина Лях отримала як надзвичайну заемогу (ух. XI. Конв.) з Головної Каси Руського Народного Союзу в Америці. Сиракуз, Н. Й. 21. новембра 1910. Катерина Лях.

Сьвідки: Андрей Варян, Федор Гнатко. Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Відділ 39. Филип Кудлик предс., Матій Велачка секр.

Ч. 1551 КВІТ \$150.00 на сто п'ятдесят доларів, котрі місцев. уряд отримав як похор. кошта по Івані Жентичка з Головної Каси Руського Народного Союзу в Америці. Плезент Валей, Па. 23. новембра 1910. П. Красняник.

Сьвідки: В. Зіомря, І. Клованич. Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Відділ 80. І. Маруняч предс., Н. Славник секр.

Ч. 1498 КВІТ \$200.00 на двіста доларів, котрі п. Петро Шевчук отримав як помертну заемогу по браті Стефані з Головної Каси Руського Народного Союзу в Америці. Мигдалівка 13. новембра 1910. Петро Шевчук.

Сьвідки: Ілія Олійник, Леон Скібіньський. Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Відділ 52. Печать промадська.

Ч. 1515 КВІТ \$800.00 на вісімсот доларів, котрі п. Параска Грод отримала як помертну заемогу по мужу Олексі з Головної Каси Руського Народного Союзу в Америці. Теплиця 11-го падоліста 1910. Параска Грод.

Сьвідки: Онуфрій Скверес, Ілій Дула. Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Відділ 156. Печать громадська.

Ч. 1571 КВІТ \$50.00 на п'ятдесят доларів, котрі п. Анна Паславська отримала як надзвичайну заемогу (ух. XI. Конв.) з Головної Каси Руського Народного Союзу в Америці. Пітсбург, Па. 20. новембра 1910. Анна Паславська.

Сьвідки: Теодор Гут, Фльоріан Волчко. Від місцевого Уряду Руського Народного Союзу в Америці. Відділ 130. Теодор Дашинем предс., Петро Кульчицький секр.

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

Терівіл, Конн. Бр. сьв. Арх. Михайла від. 54. повідомляє всіх чесних Русинів в Терівіл, і близьких околиць, що буде приймає нових членів без вступного в місяці падолісті і грудню до Бра до Р. Н. Союзу після літ. Мітінг відбувають ся в першу неділю по десятім в галі церковній на Ален стріт. — Мих. Бобик пр., Т. Кушвара кас., Ю. Ціхонь секр.

Маганой Плейн, Па. Братство сьв. Пр. Ілії, від. Р. Н. С. 28. повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбуде ся дня 11. грудня с. р. в церковній салі. Хто не явить ся на сім мітінгу, буде укараний цією статутів. Імена довгуючих членів будуть прочитані на мітінгу, тож визнає ся всіх місцевих і околичних членів, щоби свої довги вирівняли, бо инакше зістануть виключені з братства і з Р. Н. Союзу. На сім мітінгу подасть ся до публичної відомости річне справозданє і доходів і розходів, а відтак буде вибирати ся новий уряд на рік 1911. — Юліян Муха предс., Петро Горват кас., Іван Пустельник секр.

Сиракуз, Н. Й. Братство сьв. Петра і Павла від. Р. Н. С. 39. подає до відомости всім членам сего відділу, щоби кождий явив ся на річний мітінгу, котрий відбуде ся дня 11. грудня с. р. о годині 1шій по полудни. Неявивший ся член заплатить кару 50 ц. Хто не має виплаченого довгу, буде виключений з братства і з Р. Н. Союзу. — Филип Кудлик предс., Матій Велачка секр.

Буфало, Н. Й. Бр. сьв. Йоана Хрест. від. Р. Н. С. 15 подає до відомости всім своїм членам, що 10. грудня с. р. відбуде ся річний мітінг, на котрім буде справозданє старого уряду за цілий рік і вибір нового уряду на рік 1911. Неявивший ся член заплатить 50 ц., а урядник 1 дол. карі. Все довгуючі члени мають вирівнати свої залежності, як також і карі; в противнім разі будуть виключені з братства і з Р. Н. Союзу. За уряд братський — Он. Гриньків секр.

Нью Брітейн, Конн. Брат. сьв. Тройіні Від. Р. Н. С. 94. повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що річний мітінг відбудеть ся дня 9-го грудня с. р. о годині 7:30 вечером. На сім мітінгу предложить ся касове справозданє, потім наступить вибір нових урядників на рік 1911. Напоминає ся всіх членів, щоби безуслівно явили ся на річний мітінг, бо хто без причини не прийде, заплаить 50 цнт. а урядник 1 дол. карі. Все ті члени, котрі довгують, мають свої довги вирівнати на річний мітінгу. Член невіривний свого довгу буде виключений з Братства і з Р. Н. Союзу. — Стеф. Селеман пред., Іван Присташ кас., Юрко Зень секр.

Ернест, Па. Братство сьв. О. Николая, від. Р. Н. С. 134 повідомляє всіх своїх членів, що дня 11. грудня с. р. відбудеть ся річний мітінг, на котрім буде вибирати ся нових урядників. Кождий член має на сім мітінгу явити ся під загрозою 1 дол. карі. Довгуючі члени мають вирівнати всі свої залежності. — М. Товень предс., Іван Пригода кас., Мих. Спонгак секр.

Алтуна, Па. Братство Успенія пресьв. Богородиці, від. Р. Н. С. 145. повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що дня 18. грудня с. р. о год. 2тій по полудни відбудеть ся річний мітінг, на котрім предложить ся касове справозданє і вибереть ся новий уряд. Визнає ся о сьв. Прояя Бойці і Гринька Горичку, щоби в протилу 14 днів золосили ся до Бра, бо инакше зістануть з него і з Р. Н. Союзу безуслівно виключені. Так само поступити ся зі всіми тими членами, котрі за 2 місяці довгують, а на 3-тій місяць не полатять ся і своїх залежностей не вирівнають — Гр. Сеньків предс., М. Гринь кас., С. Мельник секр.

Е. Гемонд, Инд. Братство сьв. Івана Хрестителя, від. Р. Н. С. 226. подає до відомости всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що річний мітінг відбуде ся дня 10. грудня с. р. в домі секретаря В. Семаша о годині 3-тій по полудни. На сім мітінгу кождий член має бути присутній, бо будуть важні справи до полагадження, як вибір нових урядників, справозданє касове і т. п. Член невіривний свого довгу буде виключений з Бра і з Р. Н. Союзу, а неявивший ся член буде караний після статута. — В. Семаш секр.

Дінсонвіл, Па. Братство сьв. Івана Хрестителя від. Р. Н. С. 182. буде мати 11. грудня с. р. річний мітінг, на котрім мають зійти ся всі члени Братства

і вирівнати свої довги. На сім мітінгу буде справозданє урядників за цілий рік і вибір нового уряду. Член неявивший ся на мітінгу заплаить 1 дол. карі. — Василь Кульчицький секретар.

Лейсенрінг, Па. Братство сьв. Івана Хрестителя, від. Р. Н. С. 59. подає до відомости, що дня 18. грудня с. р. о год. 2-ій зполудня відбудеть ся в церковній салі річний мітінг, на котрім буде вибирати ся новий уряд на р. 1911. Неявивший ся член заплаить 1 дол., а урядник \$1.50 карі. Хто не виплатить свого довгу, зістане виключений з Братства і з Р. Н. Союзу. На сім мітінгу буде приймає ся нових членів без вступного. — Ш. Коцан предс., Йосиф Бандричак кас., Йосиф Янницький секр.

Шефилд, Па. Братство сьв. Антонія, від. Р. Н. С. 136. повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеть ся в неділю дня 11. грудня с. р. о год. 2тій по полудни на Гортон стріт коло руської церкви в домі секретаря. Кождий член має явити ся, бо в противнім разі заплаить кару: урядник 1 дол., а звичайний член 50 ц. На сім мітінгу буде вибір нових урядників і справозданє касове. Довгуючі члени зістануть безуслівно виключені з Братства і з Р. Н. Союзу. — Іван Мазур предс., Адам Гронек кас., Іван Дубляниця секр.

Пітсбург, Па. Товариство Запорожська Січ від. Р. Н. С. 171. подає до загальної відомости всім своїм членам, щоби являлі ся правильно на кождім мітінгу, бо хто на мітінг не прийде, заплаить 50 ц., а урядник 1 дол. карі. — Дм. Сірий предс., Ад. Бучак кас., П. Патуляк секретар.

Деслодж, Мо. Братство сьв. О. Николая, від. Р. Н. С. 225. повідомляє всіх своїх членів, що річний мітінг відбудеть ся дня 11. грудня с. р. о год. 1шій зполудня в парохіяльній салі коло руської церкви. На сім мітінгу зложити ся справозданє з доходів і розходів, буде вибирати ся новий уряд і будуть приймаєти ся нові члени: до Братства без вступного, а до Р. Н. Союзу після статутів. Хто не явить ся на сей мітінг, заплаить 50 ц., а неявивший ся урядник 1 дол. карі. Обязанком кожного Союзовця привести з собою на означений час як найбільше нових членів. — Алексей Балігроцький предс.

Клівленд, О. Повідомляє ся членів Братства сьв. Ап. Петра і Павла від. Р. Н. С. 102, що річний мітінг відбуде ся в суботу дня 3-го грудня б. р. о осьмій годині вечером в церковній салі на College Ave. and W. 7th St. М. Лазука секр.

Сиракуз, Н. Й. Братство сьв. Петра і Павла від. Р. Н. С. 39. повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеть ся дня 11. грудня с. р. о годині першій зполудня. На сім мітінгу предложить ся касове справозданє, потім наступить вибір нових урядників. Кождий член, що не явить ся на сей мітінг, заплаить 50 ц., а неявивший ся урядник 1 дол. карі. Член, котрий не виплатить старого довгу, буде виключений з Братства і з Р. Н. Союзу. — Филип Кудлик предс., Панько Мацко кас., Матій Велачко секр.

Бел Валей, О. Братство сьв. О. Николая від. Р. Н. С. 224. подає до відомости всім своїм членам, що річний мітінг відбуде ся дня 11. грудня б. р. о годині 1-шій по полудни в тій самій салі де відбувають ся мітінги місячні. На сім мітінгу буде справозданє касове і вибір нового уряду на р. 1911. Кождий член має безуслівно явити ся бо инакше заплаить 1 дол., а урядник \$1.50 карі. Довгуючі члени мають вирівнати всі свої залежності бо в противнім разі будуть виключені з Братства і з Р. Н. Союзу. — Николаї Гадик предс., Іван Наунич секр.

Борнсайд, Чінаго, Ілл. Братство сьв. Петра і Павла від. Р. Н. С. 165. подає до відомости всім своїм членам в Борнсайд і околиці, що річний мітінг відбуде ся дня 18. грудня с. р. о год. 1шій зполудни в церковній салі. Кождий член мусить явити ся безуслівно, бо суть важні справи до полагадження. Хто не буде на тім мітінгу, заплаить 75 цнт., а урядник \$1.50 карі. Буде складати ся справозданє касове і вибирати ся новий уряд. Кождий член мусить виплатити свої залежні довги, бо в противнім разі буде виключений з Братства і з Р. Н. Союзу. Від нового року не буде у нашим братстві жадного кредиту; кождий мусить платити що місяця точно свої вкладки. Запам'ятайте собі брата, се оголошенє, аби се не потім нарікали, що вас суспендовано без причини. Нових членів будемо приймаєти до Братства і Союзу з приписаним вступним. — Гр. Гаврилик предс., Йос. Шурко кас., Ст. Кушоловський секр.

Своєрс, Па. Братство сьв. Арх. Михайла від. Р. Н. С. 197. подає до відомости всім своїм місцевим і позамісцевим членам, що дня 18-го грудня с. р. точно о год. пів до першої відбудеть ся в школі

під церквою річний мітінг, на котрім буде: 1) Справозданє касове. 2) Вибір нових урядників. Котрий член не явить ся на той мітінг в означенім часі, заплаить кару 50 ц., а урядник 1 дол. Члени довгуючі неявивши ся і невіривний своїх залежностей, будуть виключені з Братства і з Р. Н. Союзу. — Лесько Лазор предс., Яцко Квачан кас., Анд. Лужецький секр.

Дунло, Па. Брат. сьв. Петра і Павла, від. Р. Н. С. 61. повідомляє всіх своїх членів, що дня 11. грудня с. р. о год. 1-ій зполудня відбуде ся в словенській галі річний мітінг, на котрім буде вибирати ся новий уряд. Довгуючі члени мають вирівнати всі свої залежності. Просити ся всіх членів прибути на сей мітінг, бо хто на нім не явить ся, буде караний після статута. — Андрій Чингелі секр.

Манор Стейшен, Па. Братство сьв. Арх. Михайла, від. Р. Н. С. 41. подає до відомости, що річний мітінг відбуде ся дня 13. падоліста с. р. Старий уряд здає річне справозданє, а відтак вибрано слідуєчий новий уряд на р. 1911: Т. Глива предс., Павло Ницот заст., Василь Савайда секр., Іван Гаюс заст., Коєт Леонас кас., Петро Церун заст.; дозорчі хорік: Юрій Баран, Михайл Рошицький, Михайл Бонцаровський і Осиф Тиханюк. Контрольна комісія: Йосиф Ницот, Петро Валевський, Антоній Крукерек і Францішк Робак; Каштан Іван Дзбан, Андрей Мрозко його заст. До фан: Вас. Дзбан, Т. Сьвівак, Іван Ницот і Казимір Лєсович. Дверник Т. Рошицький. — Василь Савайда секр.

Травгер, Па. Братство сьв. Йоана Хрест. від. Р. Н. С. 25. подає до відомости всім своїм членам, що дня 11. грудня відбуде ся річний мітінг, на котрім буде вибирати ся новий уряд і складати ся справозданє касове. Крім того суть ще инші важні справи до полагадження, тож кождий член повинен на сім мітінгу явити ся, а ті члени, що довгують, мають свої довги вирівнати, бо в противнім разі зістануть виключені з братства і з Р. Н. Союзу. Неявивший ся член заплаить 50 ц., а урядник 1 дол. карі. — В. Шовтис предс., А. Сьвівак секр.

Клівленд, О. Товариство Зап. Січ, від. Р. Н. С. 251. повідомляє всіх своїх членів, що дня 4. грудня с. р. о год. 2тій зполудня відбудеть ся в церковній салі річний мітінг, на котрім буде вибирати ся новий уряд. Неявивший ся член заплаить 1 дол., а урядник 1.50 дол. карі. — Т. Андрусечко секр.

Байон, Н. Дж. Отсим подає ся до загальної відомости, що на річний засіданю Братства сьв. Арх. Михайла, від. Р. Н. С. 213 вибрано слідуєчий уряд: Мих. Павло предс., Іван Язвінський м. предс., Петро Радичський секр., Андрій Павлюк заст. секр., Андрій Бурбела кас., Гриць Баглай заст. кас.

Нортгемптон, Па. Сестрицтво Непорочного Зач. Пр. Діви, від. Р. Н. С. 252. повідомляє свої місцеві і позамісцеві членкині, що річний мітінг відбуде ся дня 11го грудня о 3-ій год. по полудни в церковній галі. По справозданю касовім наступить вибір нових урядників. Кожда членкиня має явити ся на той мітінг під карою 25 ц. а урядничка 50 ц. Так само кожда членкиня має вирівнати свій довг, бо если не вирівнає, не буде мати на мітінгу права користати а § 221. статута. — Кравчинин Меланія предс.

Вілнес Барре, Па. Братство сьв. О. Николая, від. Р. Н. С. 99. повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеть ся дня 18-го грудня с. р. о 2. год. зполудня. На сім мітінгу предложить ся касове справозданє, потім наступить вибір нових урядників, щоби безуслівно явили ся на сей мітінг, бо хто без причини не прийде, заплаить 50 ц., а урядник 1 дол. карі. Довгуючі члени мають свої довги вирівнати, бо в противнім разі будуть виключені з Братства і з Р. Н. Союзу. — Ів. Газда предс., Петро Герман секр.

Голийон, Масс. Братство сьв. Івана Хрестителя від. Р. Н. С. 52 подає до відомости всім своїм членам, щоби явили ся на річний мітінгу, котрий відбуде ся дня 18-го грудня на Новій Галі 31 Юнон стр. Мають ся обговорити важні справи. Неявивши ся члени заплаить по 1 дол. карі. Початок мітінгу тощо о 2-ій годині по полудни. — Сем. Вавришин секр.

Деслодж, Мо. Братство сьв. О. Николая від. Р. Н. С. 225. повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що річний мітінг відбудеть ся дня 11. грудня с. р. о год. 2. зполудня. На сім мітінгу предложить ся касове справозданє потім наступить вибір нових урядників і инші важні справи, а відтак буде ся приймаєти нових членів: до Братства без вступного, а до Р. Н. Союзу після статута. Кождий неявивший ся член заплаить кару 50 ц., а урядник 1 дол. — О. Балігроцький предс., І. Яннич секр.

ДОПИСИ.

З Юнгстайн, О.

Хто був минулого місяця на представленю в Юнгстайн, мусів признати, що молоденька руська паюхія красно розвиваєсь.

Наша молодіж, згуртована при тушній читальні, відіграла першу театральну штуку п. з., „Семе не краді“. Хто бачив тих молодих аматорів в таювих крайових убранях на сцені, ей не міг налюбуватись їх прекрасною ролю і сам часто вибухав голосним сміхом. Се представлено, хоч комічне, авало вірний образ гіркої правди: по нас збуло і вигнано з рідної тати. Ся вистава коштувала багато гроду, заким найшлисьмо охочих людей, бо наш наряд сче не пізнав просвіти — мовляв: хтоби то з себе обив комедіянта. На самім представленю було наших людей дуже мало, нба більше просвіщені: респта воліли стати дома або при „барі“ дарма що сьє дохід ішов на свою церков.

Тому нехай буде честь тим нашим маторам і веім чесним людям, котрі причинились до сего, що воно випало найкраще.

На сцені виступали: В. Савіцький, дяко-учитель, Р. Гіль, Ф. Семан, І. Ніт, І. Процяк, І. Гарасям, С. Перевський, І. Забальський, Ясьо Голюк і літній хлопець син Луця.

В хорі виступали крім висше наведаних сче: Марія Каперис, Касьян Покарєвська, Марія Глеза і Анна Кій.

По представленю була фантова оперетя, для котрої найбільше надрудив ся І. Лопушанський з Штільнов.

Офіція наступили танці і весела забава, котру праготовили і уміло попровадили: С. Савчак, Е. Омелян, А. Мирдак і другі.

Тут передовсім належить ся поляка словенському священникови о. Ф. Замалови за зовсім безкористне відступленє нам галі і сцени на представленє.

КОМІТЕТ.

З Карнегі, Па.

Тутешні Русини заслугоють на признанє за те, що поступають поетійно вперед, тримають ся кріпко своєї рідної віри і народности та не дають баламутити ся ріжним капцальським та презбітеріяльським агентам. Були тут у нас такі панки, що намагали ся звербувати наших людей до якогось презбітеріяльського Союза але наряд гукнув ім в ухо: „Проч запродавці! Не потребуємо таких опікунів на наш тяжко запрацьований гріш!“ Дістали панки облизя, тай мусіли выносити ся з нашої свідомої громади.

І наша молодіж не відчуєть ся від свого народу. Горне ся радо до праці на народній ниві і ступає слідоми своїх славних предків. В програгу трьох місяців відіграли наші молоді аматори аж два представлення. Наперед виставлено невеличку штуку „Урльшоніки“, а опісля другу, більшу: „За сиротою Бог з калитою“. Помимо того, що треба було бороти ся з ріжними перепонами, обі сї штуки випали дуже добре і принесли заслужену олаву їх виконавцям.

„За сиротою Бог з калитою“ — се штука, яка вимагас немало трудів, бо поодинокі ролі доволі тяжкі. Наші аматори поконали веі технічні труднощі і грали штуку мов правдиві артисти. Зібрана на сім представленю публіка, відчула і зрозуміла докладно суть та ціль сього сценічного твору, тим більше, що місцевий парох о. О. Ротко обяснив популярно цілу штуку і подав слухачам її роковення, але ядерний зміст. В сїм представленю брали участь слідуючі особи: мн. Павло Бурич, Семен Михалюк, Юлія Дулик, Іван Копчак, Григорій Копчак, Андрій Брандибу-

ра, Анна Турко, Іван Турко, Василь Сембрат, Ефрозина Адзима, Ева Фекула, Марія Адзима і Андрій Капітула.

В імени многих видців, присутних на сїм представленю, дякую сердечно усім аматорам і аматоркам за правдивий духовий пир і желаю ім на будуче великого ловодження і правдивого вдоволення за щіру, совісну працю.

Один з присутних.

ВЕСЕЛИЙ КУТИК.

Гутірки Панька Кочерги

Тай цікаво воно буде знати, чому я понав ся в Америку та з якої причини. В передпопереднім числі обіцяв и про те оповісти, тож не хочу — вибачайте — як тоті паня, робити з пивка хольва та розкажу тоту цікаву подію.

Воно, бачите, до тої Америки ніхто, здає ся, не іде з гараздів, але всякий має якусь причину. Жиди ідуть за бізнесом, бо невіру, бачте, так тягне до гроша як комаху до світла. Айриші ідуть, бо знають той самий язик що й Американці тай вижити мають тут що, а то в них найголовніше. Німця знов тягне запах фабричного диму. Поляк іде сюди ставити каміни памятники для своїх „богатуруф“, бо в краю того каміня ще ім за мало; дальше ідуть сюди Поляки збирати війська, та коли подарять ся ім відкупити деяку стару шифу — іхати з деревляною арматою на „повстанє“ і відбрати назад свої краї, аби було дальше над чим сварити ся. А найбільше вже з їх роду іде, а властиво втікає, сюди касієрів та ріжних підпанків, що то мають в своїх руках чужі гроші. Бавлять ся та гуляють за чужий гріш, а як вже прийде круто, то ноги на плечі і благословять Колумба, що вшчував ім таке гарне та безпечне прабіжище. Дотепер іхали сюди всілякі касієри та ошусты, а тепер зачинають вже втікати навіть польські монахи. От недавно писали газети, що якийсь монах з Ченстохови, Малох, обікрив чудотворю ікону Матері Божої, котру то Матір Поляки оголосили королевою Польщі; опісля убив Малох свого брата, а вкінці wraz зі своїм монастирським слугою Залогом хотів прайхати до Америки, та поліція спротивила ся так далекої та небезпечній подорожі, і скоронила їх безпечно, до взынці. І чиж не чудна собі та польська есуспільність? Іх монах обкрадає свою „крульову“ небесну та крадені річи складає перед ноги земській королеві свого серця. Якжеж тепер вимагати від них аби пошанували чуже, коли вони свого не пошанують... Така видно вже у них вдача.

Сказав я менше-більше, через що деякі народи прайджають в Америку, тепер треба би сказати про Русинів. Русини емігрують сюди через „політичне“, головню однак за хлібом, бо нахабний Лях не дає ім навіть на їх власній землі жити.

Я же мав особливу причину, котра загнала мене аж в Америку. Можна би то назвати „політичне“ або і „неполітичне“, однак — сьмійте ся чи як там хочете — а я скажу Вам правду, що я прайхав сюди через пропалені чоботи. Ая...

Було воно ось так: Як я злюхав ся був — вибачте — з капапами, то зараз таки зблизав ся і до панів, бо кацапи мають до них якось лекший доступ. Все чоловіка десь то до „урженду“ то до повтуту тегали, а як вже знаєте, я также був собі „уржендова“ особа, ая — пан начельник. То Вам, кажу, бувало „везванє“ за везванєм. Уже так зачав христинин волочити ся за тими па-

нами, що й господарку заведвав. Стара все торкотіла та торкотіла, от звичайно як баба, але як возьму не раз штелюнг, як гукну на ню, то Вам відразу в кут втікає. „Та тобі вже, Паньку — каже до мене — від тих панів аж ніс почервонів“. — „Дидурна — кажу до неї — то кожний пан має мати такий ніс, бо така вже у них мода“ — а сам сьмію ся, що аж гей...

Якось перед самим Різдом прайшло до мене везванє від самого пана старости в справі громадського пасовиска. На дворі замело снігом та мороз такий, що й носа не покажує. Але як мус то мус, треба йти, бо такий розказ. Встав я десь по півночі та збираю ся в дорогу, аби на час зайти. Наш чоловік, маючи орудку в яким небудь урженді, пильнує, аби ся не спізвити. Тож і я вибрав ся завчасу в дорогу і десь так по 6. рано був уже в урженді. Коршми були ще позамикані, тож, думаю собі, зачекаю в бюрі, бо на дворі христинини і замерз би. Возьний затопив в печи аж червона. Сів я коло тої печі та чекаю на пана старосту. Чекаю я, чекаю — але де там, як нема так нема. Ті паня все роблять на відворот: як наш чоловік снідає, то паня вечеряють, як чоловік обідає то вони снідають, а вже роботи нема в них ніякої: от потягне сюди-туди пюротай по всему... Не могучи дочекатись, заснув я коло печі смачно як на Велидень в церкві. За той час зачали вже сходитись менші паня та писарі, але ніхто не звертав на мене уваги. Чув я через сон як паня пчихали та крутили носами, але що мені до них. Мені спить ся десь, що я сварю ся з сусідом Гаврилом. Я, знаєте, мав з ним суперечку — шаную Ваші голо-

ви, гонір, та сонько Боже — за його свині, що то наробили мені в городі шкоди. Аж тут приходить хтось до мене та лап мене за обшивку. Я затиснув кулаки та кажу десь через сон: „А йдди ти — кажу — від мене, бо як ти потягну позауш, то ся зараз під воротами опиниш!! Нараз чуо крик: „Janie, wyrzucie tego chłopa, czy nie słyszycie jakiego on tu smród parobit, jak w jakiej garbarni!!... Я пробудив ся, дивлю ся, а коло мене стоить сам пан староста, та затикає хусточкою ніс. Тепер запримітив я, що притулявши ноги до печі, присмавив цілком добріські чоботи. А Ян все стоить надімною та хоче виновниту розказ свого пана. Взынці вишов я з ним, але з сней хочу назад іти до бюра, та Ян не пускає. Ей Боже, як не кину моім Яном по сходах, то аж десь в куті застогнав, а сам, видячи що біда, в ноги.

За якийсь час дістаю я знов „ферлядунок“ але вже зі суду. Заскаржив мене староста і возьний Ян за „przezkodę w urzędowaniu, gwałt i obrazę...“ Процесував ся я з ними немало та рекурсував, але завжди програвав. Пішли гроші, пішли марно мої чоботи, а вкінці видячи, що з панями, котрі від тепер на мене завзяли ся, нічого не пораджу, продав, що ще мав — та далі до Америки. Якби не та подія з чоботами, то бувим може не видів Америки, як не виджу тепер свого діда.

Жаву я вже тут якийсь час та придивляю ся нашії політиці. Повипукував я крайнів, а вони мені кажуть: „Та що, Паньку, дома політики не навчив ся. От зайди-но до салюну, а там увидиш, як ми живемо“. Зайшов я раз, другий. Господи, що там чоловік не видів. Стоять наші

людоньки гей ті бузья коло бару, та ведуть політику, неначе посли в парламенті, та ще ліпшу, бо тут чейже вільна земля, тож треба показати, до чого ми на вільности здібні. Є в краю партії, то чомуж бя і тут не були... Ту декотрі Русини роблять зі себе ще більших чудаків. В краю не знайдете зі свьічкою Русина-протестанта, а тут — дякувати Богу — є. Родовиті Галичани поставали на вільности Москалями і т. п. Політика в салюні в повнім розгарі. Переносять або касують свьіщенників, установляють епископів, сварять ся за віру, перепроваджують ріжні народні справя, поліпшують школи — словом, ведуть барову політику.

Зачав я ходити по салюнах, але моя стара забула, що то вільна земля та до мене: „Принеси собі — каже — пайнту пива, та пий аби ся аж...“

Читаю я і газети та і там не ліпше. Одна на другу як песко на kota, так ся сердого люблять. А вже найгірше озлобила мене мала газетка „Шерпень“. Заглатив я за цілий рік, бо хотів мати одку нашу гумористичну газету, за яку вона себе подавала, бож треба часом і ровеселити ся, аж тут нараз ні сіло ні пало переробила ся вона самовільно на якусь „шнукову“ чи політичну, не читаючись про се передплатників. Є в там тепер 4 сторінки плачу а 4 сміху... Та коби ще хоть і в тих 4-ох „політичних“ сторонах було що путнього, а то сварка як перекупок — от „бабушерія“... Радуй ся Русе! Тій газеті здає ся, що тоді ая настане між нами гаразд, коли зачемо веі на купу сварити ся гей малі школярники.

І така то наша просвіта...

СЬМІШНЕ.

Дуже підозріле.

Батько до сина школяра (злий): — Я не можу поняти, чому твої письменні задачі шкільні від недавна так повні брудів?

Михась: — Я сьому не винен, але наш учитель.

— Ваш учитель?

— Так, він пересадив того хлопця, що сидів біля мене; до иншої лавки.

Ой, сї газдині!

Він: — Думаю, що ті гроші, які я тобі дав на прожиток, вистарчали уже в сім місяци на покритє веіх домашних видатків?

Вона: — О, так, любий мужу.

Він: — Ну, бачиш, воно можна обійти ся і меншою квятою.

Вона: — Еге, так воно й є; я пішла до різника, до пекаря і до крамаря, тай сказала ім, що сього місяця не можу ім нічого заплатити.

Розуміть ся само собою

Факторка: — Я можу вам поручити служницю вірну, уцтыву, пильну, але мушу вам сказати, що вона пороку не винайде...

Дама: — Сього поелідного від неї не вимагаю, бо я сама тим займаю ся.

По пейді (виплаті).

— А де ідете, куме Семене?

— Кум Семен (пняий): — А іду до мельдуноквого бюра; там мені мусять сказати, де я властиво мешкаю.

ЦІНИ І ПРАВИЛА ОГОЛОШЕНЬ В „СВОБОДІ“.

1) ОГОЛОШЕННЯ БІЗНЕСОВІ, які ідуть довгий час (від 8 місяців до року) платять ся тіль спеціальною тарифи, але інтересовані дістануть на теж дано листочко.

1-о, 2-о або 3-и разови ОГОЛОШЕННЯ БІЗНЕСОВІ по 3 цент. від слова за кожний раз.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ, як: мітинги брагги і товариств належать до Р. Н. Союза поцінає ся бєвнлотно один раз в рубриці „Гуз в Віддїлах Р. Н. Союза“.

ОГОЛОШЕННЯ ТЕАТРАЛЬНИХ ПРЕДСТАВЛЕНЬ І ЕАЛІВ по 2 центи від слова для брагги і товариств належать до Р. Н. Союза, а для говарити належать до Р. Н. Союза по 4 центи від слова.

ПОПУЛЯРНЕ ОСІВ І РОБОТИ по 2 центи від слова за найменше 10 слів.

КОНКРЕТНІ ПАРОХІЙ І ШКОЛІ по 3 центи від слова.

ПРОПОЗИЦІЇ ЖЕНІЙББИ по 10 центи від слова за найменше 10 слів.

Одноразово оголошенє адреси 2б центи.

2) Належить ся за все оголошенє мусити бути прислана в горі та в члості. В протиченні раий оголошенє безсумно в позичив ся. Належить ся за дрібні оголошенє можна прислати також початковий марками

3) Кожде оголошенє мусити бути в редакції на тиждень перед дато выводу того числа часопику, в якій воно має бути поміщене. Оголошенє телефонно не приймю сч.

4) За зміст оголошенє або за відгаченість оголошючюч ся в часопику біра редакція не прїймає ніякої відповідальности.

5) Кожде оголошенє, або в ким или оголошенє ся в тій фірмі, яка оголошує ся в нашій часопику, нехай про се сейчас повідомить редакцію, а коли подать достаточні докази ошустя, викине ся оголошенє несвоєїнї фірми; крім сего редакція доложить веіх гарантє, щоб ошустя потягнули до відповідальности.

6) Редакція має право відкинути або перервати яке небудь оголошенє, не подаючи причини.

7) Редакція має право жадати від фірми або незнанїх осіб, щоб прислали докази, що ведуть свій бізнес часно і дібно ажноусть додержати того, що обіцяють в оголошеню.

8) Оголошенє мусить бути писані пером, виразно і на одній сторінї почерку.

10) За дрібні оголошенє редакція не высилає ніяких повісток.

Хто не уміє говорити по англійськи

а хотів би мати доброго помічника до науки, нехай купить собі

Русько-Англійський ТЛУМАЧ

Сторін 256. Тверда обривка. Ціна 60 центів

Гроші высылати зразу в замовленю, через поштові ордер або початковий марками.

Вамовити у

And. Sawka, 62 Greene St., Jersey City, N. J.

Поєр Братства!

Роблю веі братські річи найліпше і найкраще, в найліпшого матеріялу за дуже прастуї ціни і за роботу гварантує. Продаю книжки і на жадає послая цінаки.

Бєсьм довготлітнім членом Р. Н. Союза. Проч в чужині; укладайте ся до своєї Мій адрес:

STEFAN KALAKUKA

215 Moran Court, Scranton, Pa.

Для Церков

виконує всякі роботи з обсягу різбарства і позолотарства як:

Жконостаси, вівтарі, кивоти і ин.

бувший управитель різбарської і позолотарської робити в Товаристві для розвитку рускої штуки у Львові.

Іван Луговян,

сво German Savings & D. Bank

S. S. Pittsburg, Pa.

КУПУЙТЕ НАЙЛУЧШИЙ ВСКІДНИЙ ТЮТЮН.

Папіроси „Назвал“, з корковим закінченєм, продаєть о много більше як веі инші. Они суть знамениті — а ціна їх низька.

Дуже приято джувати данного котрому... (text partially obscured)

Після того, здаєть, що тисячі читачів, котрі знають що значить добрий тютюн, з вдоволенням приймуть те, що є сказано в великим оголошеню і сїм числі часопику про папіроси „Назвал“.

Сі папіроси суть зі знаменитого роду тютюну. Вони суть запанні і лагідні цре куреню.

Пачку містачу 10 тих знаменитих папіроси можете кувати за малу ціну, бо даш 5 цент. Коли ше звернець і на те увагу, що „Назвал“ папіроси має при кінці коркову обидку, то треба дієно признати, що вони суть найкращийнїйшого виробу для знаначних курців.

Російсько-Американська Лінія.

Одинона без пересіданя

Америк і Росию.

(Russian-Imperial Mail Steamers.)

ПАРОХОДИ

відпливають в Нью Йорку:

„РОССИЯ“ — 3 грудня 1910

„КУРСЬК“ — 17 грудня 1910

„БИРМА“ — 3 січня 1911

Ціни шифарт:

До Роттердаму: До Львова:

\$18.00 — III класа — \$38.00

\$23.00 III класа — \$40.00

\$43.00 — I класа — \$50.00

\$50.00 — I класа — \$60.00

З Львова:

III кл. \$43.50 I кл. \$50.00

II кл. \$37.50, перша класа \$42.50

Весьма подробніа вєрстка ся до предстванєтє атак.

A. E. Johnson & Co.,

Gen. Pass. Agents,

27 Broadway, New York.

BANK OF EUROPE

(ЕВРОПЕЙСКИЙ БАНК)

FIRST AVENUE, COR. 74th St., NEW YORK CITY.

Штатний банк під державним надзором.

Капітал акційний і солідна надшка: дол. 150,000.00

Гаранції акційерів: 100,000.00

Капітал акц., солідна надшка і гваранції акційерів: дол. 250,000.00

(Честі, зліжна долларі.)

ПРИЙМАЄ шадичні вклади на процент від одного доллара почавши.

ПІСОТКИ від вкладених вкладок: платять два рази до року і сїчня і 1 липця.

СКОНОЕ КОИТО від \$100. позашив.

ПІСНОЕ чужі гроші.

ПІСНОЕ і КУПУЄ ціні паперів і монони.

ПІСНОЕ вєрста до веіх частин єврей, передовсім до Галичини, Буковини і Росії.

BANK OF EUROPE

Начальник: ПІСНО ПІТАК,

директор Центрального банку чеських шадичи і Банку „Вонемія“ в Празі.

Година урядови від 9 до 3 в поваго в сондїлок, четвер і субот: 1 год.

Головні банки поліученя в Австрії

„ВОНЕМИА“ акційний банк в Празі, однокій австрійським правительством концесіонований банк для охорони емігрантів.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК ЧЕСКИХ ШАДИЦІН В ПРАЗІ

(Ústřední banka českých špeditelů)

ві своїм філіями: у Відні, Львові, Нранові, Чернівцях, Барні і Тривості.

Затягальні оборот Центрального банку чеських шадичи выноса в поелідний роий 6,343,310,000 (шєсь тисяч трєста сорок мільюнів корон).

Акціонєрами того банку є 1233 австрійськїх банків, між котрими вєрхуть ся веі більші руські банки як: Товариство національного кредиту „Дністер“ у Львові, Кракшій Союз Кредитовий у Львові, Союз руських шадичи-робєцьких емісок на вульоні „Сєлянська Каса“ в Чернівцях, Левицька банк в Новім Сєлці, Кредитноє Общєство „Самодомєць“ в Стєпаньскє і много вышє.

Книжки

Яні можна дістати в друкарні книжков „Свободи“: Америка 15, Борба клас і чому робітники організують ся 15, Весела книжочка з обр. 35, В Старім і Новім краю 25, Дешо про збірята 30, Емігрант 15, Жовірт 10, Журавлі 10, Життє зарібки, організація і т. п. в Спол. Дер-жаві 15, Зуб за зуб 10, Коротка Історія Руси 10, Капітал і праця 15, Книга про Жидів 15, Книжка рахункова 50, Марія 10, Многострадалий на-род 20, Навернений грішник 20, Народний рух австро-угорських Русинів 15, Новий Завіт 2.00, О підземних скарбах 25, Оповідання 10, Про нутро землі 25, Покуса 10, Про кінець світа 15, Псалтир 1.00, Розмова Поляка з Русин-ом 10, Релігійні віровання 20, Слово ч. 5. 15, Слово ч. 6. 15, Страшна пієста 20, Смерть 10, Стегові люде 15, Страйк 20, Стрільня на смерть, ро-бітничя драма 15, Сонник 30, Товариска ворожка 15, Хто з чого жис 15, Які то є люди на землі, з 20 образками 50, Як мужик ходив до па-риві правди шукати 15, Через кордон 15, Русько-англійський глум-ач 60, Молитви чинки в красній шовці 15, Бог Надежда моя \$2.50, Хлоб душі 2.50, Друг Душі 1.50, Друг Душі (в зв. опр.) 75, Молитвенник малій 1.50, Вінець 1.50, Зборник 2.30, Також можна дістати: Книжочки колекторські церковні 10, Книжочки Братські 10, Поміник померших душ 10, Метрики хрещеня 3, Метрики шлюбні 3, Метрики смерті 3, Пишіть на адресу: Swoboda, 184 Hudson St., New York.

„ДУШПАСТИРЬ“ — це прекрасна, широ руська церковно-народна газета. Воля виходить у Філадельфії кожного місяця і подає красні музичні твори, різні річі релігійно-морального змісту та відомості ві світа. В Душпастир-і початають ся важкі для всіх обомлені гр. мат. Епископської календарі, 6 там красні обрани (Бюстрати) Святія і описи їх життя. Не брак там навіть весе-лях і адурих жарів. „ДУШПАСТИРЬ“ коштує на цілий рік так в Америці як і в старім краю дуже мало, бо лише 1 дол. 20 центів. Гроші на „Д у ш п а с т и р я“ треба посилати поштовою переказом (money-order) на адресу: Rev. Zachary Orun, 821 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

Лічу лишень мушци! Спеціальні за-разини слабо-сти мушци. Чи Ви єсте дитиней якою спеціально сла-бостю і чи хочете віддати ся під опіку довіреного лікаря? Занечищена кров; скріпні висипки; болі в роті, горлі і на язичі. Чи Вам випадає волосся? Чи чули Ви а уст і чи маєте неприємний відіх? Чи болить Вас зуби або ясна? Чи маєте біль в голові або очіс болі в інших частях тіла? Я ручу Вам на взаємноту опіку в по-внестих случаях. Чи не допустились Ви простуку проти прав адролья і природи? Чи не від-увате болю в хребті? Чи єсте ажурені? Чи єсте надмірно нервові, ослаблені і чи не тратите енергії? Чи чуєте не-мічні, аріаглоблені і несвоєбітні виконувати Вашу працю як попередно? — Приходіть до мене а я Вам поможу влічити в.

Поради і оглядини безплатні. УРЯДОВІ ГОДИНИ: Від 10-ої рано до 4-ої попол. і від 6-ої до 8-ої вечер. В неділі і святя від 10-ої рано до 1-ої попол. Dr. G E A R Y 151 West 23-rd St., New York, N. Y. Зголошуючі ся по опіку лікарську мусять являти ся особисто до оглядин, позаяк листовими порадами неможливо як слід лічити слабості. Не лішіть до нас, але приходіть самі. 45-18

ДАРОМ вилічите себе самі! Ліки „Galen“ вилічили тисячі людей, вони вилічать і Вас. Пощо платити великанські суми грошей за ліченя, наколи Ви можете вилічити себе самі і тальо. Пришліть свою точну адресу, імя і прозвіско і пишіть який ну-мер з 10 ліків Ви хочете, а ми Вам зараз вишлемо одну ірбіку даром. Vimitina лічить ревматизм, невралгію. Persola лічить болізни жолудка і т. п. внутрішні недуги. Fortola, патентований лік для нервовних, ослабле-них та утративших полові сили. Sanguinolа вилічує лихорадку, малокровність і др. Asmola лічить зі зна-менитим успіхом всі грудні болізни, як чахотку, астму і хронічний камель. Virola лічить трипер, ви-лви і т. п. Nemoга вилічить в короткім часі геморо-їди і затронє крови. Merpota цілковито лічить сифі-ліс і рани по тілі. Pelogresce являє ся хорощим лік-ом проти випаданя волося і болю голови. Profliasta вилічує в короткім часі всі жіночі недуги. Пишіть до GALEN CHEMICAL CO., 2121 Broadway, New York City.

ШИФКАРТИ Член Р. Н. Союза Tel. 887 Orchard Руська корабельна Агенція Григорія Кунашевського. Більш намагаєтє їхати до старого краю, а хочете, щобсте ся не спланили на шифу, та не блукали по Нью Йорку, то удайте ся до Руської Агенції. Шифкарти до Старого краю від 23 дол. З Нью Йорку аж до самого Львова 30 дол 65 цент. До Одербургу дол. 28 60 | До Тернопольа дол. 31 25 „ Кракова „ 29 00 | „ Підволочиск „ 31 45 „ Бродів „ 31 10 | „ Червоноск „ 31 50 Хто хотів би бути забезпечений та краще обслугований, то краще замовить шифкарту вперед. Повідоміть Агенцію рівноск, коли і котрим треном будете їхати, а агент переведе Вас зі станції до Агенції, а також аген-т відправить вас і на шифу. Щоби знати як востосу вати ся, то прошу прислати 2 долара вадатку на шифкарту. З старого краю шифкарти коштують 32.50 дол. вже в оплатю 4.00 дол. емігрантним властям. Хто а пільний хотів би спроводжувати зі старого краю своїх зна-комих і крешних, може спроводити їх через Агенцію. В наших Бюрі Полдождуть ся всі справи так старокрай-ські як і американські. Хто отже має яку справу, краще удасть ся особисто або листово на адресу: G. KUNASHEVSKY 179 East 3rd Str., New York, N. Y.

Петро Явема руський погребний виповичак керичі на весіля, хрестин і всікі другі забави. 115 Ave. A. NEW YORK, N. Y. (між 7-ю а 8-ою ул.) Телефон: Orchard 2568.

Русинь Пінсбург! чи ви знаєте що гроші — то сила? Старийсь Пінсбург та лічильні скла-дати свої ошадности в своїм Банку на розі ул. Carson-a і 14-ої. Сей банк є одним в найстаріших і най-популярніших банків, що цілковито забез-печує йамі ошадности. У нас склада-ють ся гроші церковні, братовні, си-рочинські і ян. Комава, що має ці гроші, отримує на бажанє світ стейто-вий контрольюарі. Продаємо корабельні Карми на вилічильні ліки, а зреш-то до краю висілаємо по поч-товім курсі German Savings and Deposit Bank Cor. 14th & Carson St., South Side, Pittsburg, Pa. Гроші пересілає через фірму Knauth Nashed & Kuhne, New York, N. Y. (дл. Бульв., ур. база).

Важне для Робітницї! Руське Бюро Праці Первирядні занятя уділяє ся жєнщинам по приватних плейсах і ресторантах. Лічат потреба зараз. Плейси до вибору. Платяня добра, а правна порада безплатна. Просимо удаватись до нас в подібних справах. Я-в Степанов і Мих. Угорчак „NEW MANHATTAN“ EMPLOYMENT AGENCY Tel. 5484 Orchard 161 E. 4-th Str., New York City.

Желізничий годинник для жєнок, пачкувач, са без жалючих, самоходуючий, в американскій на 20-літ. подвійні ку-верти красні апри-ляні. Ходить без уделюво точно на ошадливому вироб-ничій ліній, котрі роблять при желі-зничних, і гарантує ся на 20 літ. Не-звичайна вгодна. — Ми вишлемо сей годинник на кошту адресу на востіла-тос (С. С. П.) 35.75 і ян апарат пере-слать в тих організаціях, що немож-лимо його ошадити, і если яку не по-добаб са то тоді не потрібує платити ані одного центя. За кожій годинник у вишлати купити треба вадатку 35 дол. Дуже гарний і ян. золотом повно-цінний ланцюжок в дарунок — до-дає ся даром до кожного годинника. EXCELSIOR WATCH CO. 1101 Aibernaut Building, Chicago, Ill.

Сей великий графофон можете купити за готівку або на сплату. Сей графофон є найкращим в усіх попередно про-даних, є уміщен-ий в гарній ма-лопейскій скриню-чці вадатку 12 мар-кав і вперше в 6-цілий високоті, має оздобу трубу 16 дюлів в барельє-ві і оздобу мотор. Підойма відшпаль-ки є ласкуно і ві-клована як танок апарат до пере-дани голосу. 10-цілий руханий кружок на рекор-дах міккаль бер-гет. Грає все. За готівку \$20.00 з 3 ма 10-цале-вими поде ян-ми рекорд-ми, до вибору. На сплату \$22.00 з 3 ма 1-цале-вими поде ян-ми рекорд-ми, до ви-бору. При мулі на-пис-сь 15 доларів, а решта по 2 дол. місячно. 5 міс. на сплату. З позначеного списку можете собі вибрати числ рекордів. Сі руські українські рекорди суть спроводжені в Гельсінкі, грають в обих обіж і коштують всего 60 центів. 46 49 3244 „У таво, таво“, співала М. Люб. 3240 „Ситаловий жєрт — оркестра. 3241 „Зелена рута“, „Об на таво“. 3242 „Хусточка моя“, співала Д. 3243 „Легіна — гуцул, танець. 3244 „Вилетів орля“, спів. Грегор. 3245 „Краківськ — місьмова музика. 433 „Гей на горі, там жєлєзі жєнука“. 434 „Дівка в сілах столла“. 435 „Ов місяно“. 436 „Над Прутом“. 437 „Аргентинськ вальс. 762 „Домашня полька — гармоні. 46 48 3242 „Ой у полі три кєрївчєнки“. 3243 „Ой від таво зелєнєчки“. 3244 „Ковчок, руська танець. 3245 „Ой не забудь“, спів. Грег. 3246 „Полька-маурна — оркестра. 3078 „Народя ся Христос“ (дуєт) 3079 „Світлий мїс- аніс світла“. „Копаченько куда ідеш“. 434 „Змарїв і“. 436 „Гей жє до чєрнї“, анад. хор. „Над Прутом“. 762 Домашня полька — гармоні. 46 49 Америкапський танець. Пишіть до нас по каталожі грамочес наших, нашні до шитя брїтов, гарновї і музичних інструментів. GLOBE RECORD & SUPPLY CO., 129 7th St., New York.

Власний фонд гаранційний \$100 000 зложений в урядо-вій касі стейту Нью-Йорк найліпше ручить за знану бан-кірську і агентову фірму HENRY J. SCHNITZER, 141 Washington St. New York. Користайте сьміло в совісних услуж тої фірми, коли бажаете ДЕШЕ-ВО, БЕЗВІЧНО І СКОРО ВИСЛАТИ ГРОШІ до краю, СПРОВАДИ-ТИ КОГО З КРАЮ без труду або РОЗСУДНО ПОЛАГОДИТИ ІНТЕ-РЕСИ МАСТКОВИ В СТАРІМ КРАЮ ЧЕРЕЗ ДОСВІДЧЕНИХ І ВІД-ПОВІДНИХ ПРАВНИКІВ. Удавало ся а кождою справою до тої фірми, бо вона заслугоє на те. Если хто небуде ошадити себе велику ціну під повором борби конкурентної, то сейчас можете бути певні, що по такій самій низькій ціні аби може ще і дешевій продасть Вам шифкарту стара фірма банкірська і агентова: HENRY J. SCHNITZER, нотар, 141 Washington St., New York.

Европейська Канцелярія адвокатсько-нотаріальна і військова. Полагоджує всікі справи різєв, як: КОНТРАКТИ КУПНА, ПРОДАЖИ, НАЙМУ, ДАРОВИЗНИ, СКРИПТА ДОВЖНІ, ЦЕСІ, КВІТИ ЕКСТАБУЛЯЦІЙНІ, СКАРГИ до краєвих СУДІВ всілякого рода. Полагоджує також справи ВІСЬ-КОВІВ як ЗВІЛЬНЕНЯ ВІД ВПРАВ Військових і ПОЗВО-ЛЕНЯ ставаня до АСЕНТЕРУНКІВ в шіс. кор. КОНЗУЛЯТІ. Поради всілякого рода безплатні. — Пишіть на адресу: CHARLES G. JAZWINSKI 233 FITZWATER STR., PHILADELPHIA, PA.

Відповідне средство у відповідний час! Нєраз кладучи ся спати по-чуває ся піла родна добре, од-нак слабість часто приходить серед ночі. Дитина приміром сильно починає кашляти і з плачем звертаєсь до матері, що її болить горло. Лучаєсь також, що хтось в родні серед ночі зістав захопленій невраль-гією, або астма не дає комує спати, справляючи йому терпі-ня і він борєсь о відіх. Так могуть минати цілі години, а ки прївде лікар. В таких слу-чаях Pain Expeller є неопіни-ми средством. Держіть сей лік під руками на случай потреби. Се є конче-ністю, щоби запобічи в наглих случаях, заки лікар зможе до вас прїйти. Переотудженє не буде небезпечне в наслідках, если ужьте скоро Pain Expel-ler. Сей лік можете купити в усіх аптеках по 25 і 50 центів бутелька. Стерезіть ся підро-блених ліків і зверніть увагу на отую вінету. Правдий Pain Expeller находить ся лиш в та-кім опакованю. F. AD. RICHTER & Co. 215 Pearl St., New York City. Рїхтера Сведо-пілюльни усувають нестриваність жолудка.

Одинона вірцево урядмена ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ“ zatrudняє добре вишолоений друкарський персонал, посідає найновїші машини, єтотє річиродні гарні черенки і принарає. Виповує всякі друкарські роботи точно, гарно і по низьких цінах. Проє. Роданіч, як томе Віддан і член Р. Н. Союза по-казані в великих друкарських роботах удатати ся до своєї друкарні „Свободы“ — Адрес: 184 Hudson Street, New York, N. Y.

ПЕРША АМЕРИКАНСЬКА „РИЗНИЦЯ“ під покровом сьв. Арх. Михаїла. „RYZNYCIA“, 114 Chestnut Street, SHENANDOAN, PA. Має склад і вирб річей церковних ян: Фелови чорні від \$30—85.00 Ризи світлі від \$35, 40, 55, 60, 80 і вноше Стьхарі від \$6.00 Ручники, илїтони, хоругви з образами від \$30.00 і в. Чаші від \$20, 35, 40, 50 і вноше Ліхтары, Служєбники, Евангелія від \$20, 45, 55, 60 і 80.00 дол. Півїти на престол і до свїчок по ріжній ціні. Приймає ся замовляти на нові річі і до направи старі ризи, ВИРОБЛЯЄ СЯ ВІДЗНАКИ БРАТОКІ, ПАСИ і прочє. Свїтло церковнє: Свїчички воснові (декоровані) з образами по 26 цент. за фунт, 1 на фунт, 2 на ф., 3 на ф., 4 на ф., 6 на ф., 8 на ф. і 14 на фунт. Свїчички воскові ручно декоровані 50 цент. за фунт, 2 на ф., 4 на ф., 6 на ф. і 8 на фунт. Троїчі ручно декоров. 5, 650, 7, 950 л. Угол до калїкльїк... 110 дол. Свїчички воскові до надставляваня 3 на фунт 22 цент. 4 на ф. і 6 на фунт... 22 „ Офіркі воскові 16 на ф. і 18 на фунт... 22 „ Свїчички стеариноні... 16 „ 4 на ф., кручені 4 на ф., 6 на ф. і 1 на фунт. Свїчички на престол (extra) 37 цент. за фунт, воско-ві жовті 1 на ф. і 6 на фунт 30 цент. Надїло 50 і 55 цент. за фунт.

ДАРОМ! Комодокуето поміже розпо-вєдати мїст своїм товари-шам наш тютюн, як дано даром гарній фотоаграф. Першій являє ма-шинка до свїтлє. Кождого часу ко-жето мати даром концент у своїй хаті. Не муню одного інструменту, ані свїтлє одного голосу, але муню цілої оркестри, свєрідні свїкї і злу-чки опору; словом, все, в чім лю-дєстє. 45 48 Ми пішлемо Вам тютюну Російського, Австрійського, Турецького Боснійського вартості \$6.00. Ми х чємо, щоб Ви розпосудили наш тютюн до аспїрації і до факис. мїж своїм знакомим. Там способом за-знакомитє другя з найліпшою сортою тютюну. За тютюн ми числіво тільки \$6.00. Заміліть нам на ратюнок 50 цент. по-чтовим маркамє, а решту \$5.50 вадатите експерименту агентом, де можемо ошадити тютюн і фотоаграф. Если волите заслати нам від рату 6 дол., ми вишлемо в додатку даром гарній стїканий калєндар. Дїстаетє все, що пробіцїю або гроші вістатуть вершені. European Tobacco Co., 33 Leonard Str., Dep. 52, New York.

HASSAK Цигаретки з корновим зєкінченєм. Лиш подумайте! Десять таких цїгарет в найліпшого і пахучого тютюну за 5 центів! Так цїнних цїгаретів досє не було: Се є од-нокий витвір нашой доволїтної практики і великих улєкшенє у виробі. Продаєсь їх всюда. The American Tobacco Co. 111 Fifth Ave., New York City.

Оден з найбільших броварів в Америці. Варить пиво на краєвий спосіб, без всяких примі-шок. Хто лиш раз повштує сего пи-ва, то иншого вже не буде пити. Голова від него ніколи не болить, бо єсть здоровє і поживнє. Не треба его вреш-тоу хвалити, бо добре само за себе говорить. E. ROBINSON'S SONS, Lager Beer Brewery, 435 to 455 N. 7-th Str., Scranton, Pa. Telephone calls: General Office 2333, Night Call 4854.